

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
2652 W. 65 Street
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-7089

SENTIMENTALI KELIONĖ PO RAKO STOVYKLAVIETĖ

*Pešiasis ir kerpem apaugę stogai
Rako stovyklos garbingų pastatų
Pirmuosius statytojus jau užmigdė kapai,
O jie tebestovi tvirti...*

Stovyklaujant su skautais Rako stovyklavietėje nutariau aplankyti joje vietas, kurios prisidaro daug prisiminimų. Prisiminiau pirmuosius stovyklavimo metus, kai ten nebuvo jokių pastatų, išskyrus nedidelį cementinių plytų namelį palapinėms ir įvairiems įrankiams laikyti. Apylinkės gyventojai nebuvo mums draugiški ir jų jaunimas darydavo stovyklai daug nemalonių.

Metams slenkant stovyklavietėje pradėjo dygti pastatai. Pirmuosius pastatus pastatė „Aušros vartų“ skaučių tunto tėvai. Buvo įrengta virtuvė ir sandėliukai laikymui. Šia virtuvę naudojo ir „Lituanicos“ skautų tunto stovyklavietėje. „Kernavės“ tunto sesės stovyklavietėje kažkur Indianoje prie Michigano ežero.

Su pirmaisiais pastatais buvo pastatyta koptylė šv. Mišių aukojimui ir susikaupimams. Tai buvo laikai, kai pareigai Dievui buvo teikiama didelis dėmesys, nes tuo metu buvo pakankamai dvaisios vadovų. Ši koptylė labai imponuojančiai atrodė ir, ypač sekmadieniais, pamaldoms sutraukdavo stovyklavietės bei stovykloje besilankančius tėvus ir svečius. Metų slinktyje negailestingų oro pasikeitimų paveikta koptylė sugriuvo. Po to Mišios buvo aukojamos prie ant didelio kermo įrengto altoriaus. Pastaruoju metu Mišios aukojamos ant skautų pastatyto nedidelio altoriaus. Šioje maldos aikštelėje stovintis koptylės stulpas prašosi mylinčių rankų pagalbos padėti prieštintis jį naikinantioms gamtos jėgoms.

Skautų Vėjų aikštelę ilgus metus puošęs sk.v.s. dr.

Romo Povilaicio sukurtas, ir ten pastatytas 1968 m., išpuodingas medinis koptylės stulpas sugriuvo. Dr. R. Povilaicio siejosi dėl tokios netekties ir emėsi naujo koptylės kūrėjo. Darbas buvo baigtas ir 2001 metais kun. Kazimieras Ambrasas, SJ, Vėjų aikštelėje pašventino naują, gražų kryžių. Jo priežiūra priklauso skautams vyčiams.

„Aušros vartų“ tuntu darytus pradžia statyboms, sukurto „Kernavės“ ir „Lituanicos“ tuntu. Išdygo gražūs pastatai su virtuvėmis, valgyklų erdviomis menėmis, prausyklomis, sandėliais palapinėms ir įrankiams. Buvo įvestos vandens, elektros ir telefono linijos. Tai buvo tuntu žydėjimo ir tėvų pasiaukojimo bei paramos skautavimui laikai.

Prisiminimai laikai, kada tėvai ir vadovai lipome į medžius ir tempėme plonas elektros vielas ir kabinome ant medžių, įjungus šaldytuvus, prigirdavo lempas. Neatsilikome nuo modernaus susižinėjimo, tuometinis stovyklų direktorius s. Romas Račiūnas iš kažkur gavo telefonų paskirstymo centrą. Vėl lipom į medžius ir tempėme telefono laidus, kad kiekviena stovyklavietė turėtų telefoninį ryšį. Šioje „Centrinėje“ nuolat būdavo sesė ir brolis skautai. Šiuo metu ši „Centrinė“ su visais įrengimais tebestovi namelyje kaip muziejinis daiktas. Dabartinis susižinėjimas vyksta radijo bangomis.

Statybų metu buvo pastatyta ambulatorija su miegamuoju galestingai seseriai ar daktarui ir maža „ligoninė“. Mes tuo metu buvome jauni, pilni pasiryžimo nugalėti visus sunkumus, kad skautai gautų saugiai ir džiaugsmingai stovyklauti; norėta stovyklavietę priartinti prie modernaus gyvenimo, kartais užmirštant tikrą skautavimą, kaip buvo skautaujama Tėvynėje Lietuvoje.

Tais laikais, neseniai atvy-

Kol Rake nebuvo pastatų, visi skautiški užsiėmimai vykdavo miške.

kus iš Europos ir pradėjus kurti bei auginti šeimą, turėjome labai mažai laisvo laiko, bet vis vien dalį laiko skirdavome pastatų statyboms ir stovyklų gerinimui.

Paskiausiai čia įsikūrė Jūrų skautės. Turėdamos nedidelį žemės plotą, panaudojo išradimą ir pasistatė skirtingai atrodančius pastatus, kuriuos naudoja savo skautiška veikla pletoti. Šiuo metu Jūrų skaučių vienetas — „Nerijos“ tuntas, yra didžiausias visoje Sąjungoje. Jūrų skautai priklauso „Lituanicos“ tuntu ir jie naudoja to tunto pastatus.

Grįžus į stovyklą ir aplankius visas stovyklavietes, teko pastebėti slenkantių dešimčių metų naikinantių padarinius. Pirmiausiai pastatytoje „Aušros vartų“ tunto stovyklavietėje, toliau miške buvo įrengtos prausyklos, jas „sueđė“ laikas ir gamta; liko tik geležinės dalys. Garsūs „Baublys“ prašosi taisymo, nes apatinės lentos supuvo. Einant toliau į šiaurę, randasi skautininko kun. Antano Saulaicio, SJ, su sesių pagalba statyta virimo ir kepimo krosnis, dabar tik pagalių krūva, išskyrus mūrinę kepinimo krosnį, kuria dar galima naudotis. Šios stovyklavietės kūrėjais ir jos priežiūrai labai daug laiko skyrė skautininkai Albina ir Liūdas Ramanauskai. „Aušros vartų“ tuntu susijungus su „Kernavės“ tuntu, šia stovyklavietėje dabar naudojasi jaunų šeimų stovyklavietė. Kyla klausimas, kiek atsakomybė šios stovyklavietės patysams ir jos priežiūrai?

Skaučių pagrindinė stovyklavietė tapo „Kernavės“ stovyklavietė. Čia stovyklauja „Aušros vartų“ ir „Kernavės“ tuntu skautės. Šioje stovyklavietėje yra daug lygios vietos palapinių statymui. Jų pa-

statyta „Gabijos šventovė“ yra prižiūrima, nors yra kiek toliau nuo stovyklos. Einančiu keliu į kairę nuo „Kernavės“ pastatų, prieiname jūrų skaučių gerai tvarkomą stovyklavietę. Pagal skaučių skaičių ji darosi per maža ir nėra vietos plėtimuisi. Šalia „Nerijos“ tunto stovyklavietės, pagrindinio kelio dešinėje pusėje, keliaujant į Vakarus, yra lauzavietė bendriesiems lauzams. Kiek toliau ant kalniuko — vietovė skirta maitinimo darbuotojams, vadovams ir svečiams. Gale šios stovyklavietės stovi du raudoni namukai, kuriuos pastatė afa Alfonsas Eitutis ir Jonas Tamulaitis. Vienas skiriamas vyriausiems virėjams, o antras kunigui. Nusileidus nuo „kalniuko“, pasiekiamas „Kaziuko seklyčia“, tai „Lituanicos“ tunto menė su valgyklais. Šių pastatų statybai labai daug pastangų įdėjo tuometinis tuntininkas, Kazys Cijūnelis, jau seniai nuėjęs į Amžinybę.

Šalia valgyklos pastato, pakalnėje, einant į Jūrų skautų pastovklę, buvo (anais gerais laikais) įrengta krosnis atliekų deginimui. Pasikeitus reikalavimams, krosnis tapo nebenaudojama ir iš jos liko tik plytų krūva. Šalia jos buvo įrengtas „lovy“ su vandens čiaupais apšilvoms. Gamta padarė savo — lentos supuvo. Einant toliau į kalną, prieiname jūrų skautų stovyklavietę. Kadaise kalno pakraštėje buvo pastatyti „Svėturys“, bet ir jį jau seniai gamta „prarijo“. Žiūrint į kelią, kalnelio dešinėje pusėje buvo įrengti stovyklavietės „poilsio“ namelis ir apšilvimo „lovy“. Iš šių pastatų liko tik lentų krūvos. Buvo laikai, kada prie šių pastatų dirbo tėvai savanoriai ir skautų vadovai. Buvo įdėta daug pastangų, energijos ir meilės, ir lešų, tik kad skau-

tams būtų patogiau stovyklauti. Nereikia galvoti, kad jie turėjo daug laisvo laiko, o ne, tik tvirtą norą pagerinti stovyklavimą savo vaikams. Kartais norisi paklausti, o kaip yra su šiuo dienu tėvais ir remėjais?

„Lituanicos“ tuntas praityje garsėjo skautais, turėta net iki 400, stovyklavietė toks pat skaičius. Buvo sutvarkyti keliai, užtvėtos tvoros, pažyminti „Rako“ stovyklos sienas. Pagal kelius užtvėtos medinės tvoros, kad einantieji skautai nenuvirstų pakalnė. Tvora, prilaikiusi gruvantį smėlį prie „Lituanicos“ prausyklos, supuvo ir smelis veržiasi į praėjimo kelią, kuris taip pat yra užtvėtas lapais. Ankstyvesnėje tuntininkai, kaip Kazys Cijūnelis, Modestas Jakaitis, Jonas Paronis, Zigmantas Jaunius, Sigitas Miknaitis, Leopoldas Kupciukevičius, Juozas Šalčiūnas, Kazys Micevičius ir kiti tuntininkai, skyrė labai daug laiko stovyklos priežiūrai. Tuntas turėjo labai pareigingą, sumanų ir darbštų stovyklos administratorių. Stasį Matutį, po jo pavyzdį ir griežta ranka stovyklavietę klestėjo. Kas metai buvo priežiūrimos ir sutvarkomos palapinės. Daug prisidėjo skautininkas Pliopys, pagaminęs savo dirbtuvėje palapinės lazdoms laikyti kablus. Abudu darbštus taltininkai seniai nuėjo į Amžinybę. Sandėlys prašosi taltos.

Šiuo metu stovyklą administruoja Genutis Matutis ir susiduria su taltininkų stoka. Vienas „kakta sienos nepramuši“. Jaunoji tėvų karta yra meliau linkusi susimokėti pinigų, negu važiuoti 240 mylių darbams stovyklavietėje. Ne visiems darbams gali rasti meistrų.

Bus daugiau

v.s. fil. Antanas Pauzolis

ASS METINEI ŠVENTEI ARTĖJANT

Pagerbsime mirusius
Sėkmadienį, spalio 12 d., šv. Mišios už mirusius ASS Čikagos sk. narius 11 val. r. bus aukojamos Pal. J. Matulaicio bažnyčioje, Lemonte. Visi ASS nariai prašomi dalyvauti. Po Mišių susitikime PLC vestibulyje; iš čia vyksime mirusių narių lankyti Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse ir Tautinėse lietuvių kapinėse. Informacijai skambinti fil.

Vyteniu Kirvelaiciui, tel. 630-257-0064.

Metinė šventė

ASS Čikagos skyriaus metinė šventė vyks seštadienį, spalio 18 d., Willowbrook salėje, Willow Springs, IL. Iškilminga sueiga prasidės 5 v.v. Sueigos eigoje — pasižadėjimai, pakėlimai, skyriaus valdybos sudarymas. Po to — atskiras filisterių, Akademikų

skaučių draugovės ir Korp! Vytis sueigos. Po sueigų — vakarienė, šokiai ir trumpas apibūdinimas Jubiliejinės stovyklos Kalifornijoje. Šventėje dalyvaus iš Kalifornijos atvykstanti ASS pirmininkė fil. Zita Rahbar. Vakarieneje rezervacijos būtinos. Apie dalyvavimą iš anksto (iki spalio 11-tos dienos) pranešama fil. Justinui Kirvelaiciui tel. 708-310-0072.

Kun. Jonas Duoba, MIC, aukoja šv. Mišias Rako stovyklavietėje. Patarnauja vilkiukai, o skaitinius skaito v.s. Antanas Pauzolis.

WIDE DAILY

Days, the Tuesdays
Dec. 26th and Jan.
rd Street, Chicago.

mailing offices.

3rd Street,

esiunciamie. Prie
prenumerata

inksto. 3 mėn.
\$38.00
\$45.00

\$33.00
\$38.00

Vyriausiasis
Administratorius
Moderatorius
Administracija dirba kasdien, nuo 8:00 iki 17:00, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 8:00 iki 17:00, šeštadieniais nedirba.
Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ka nors skelbti.
Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

TERESE KAZLAUSKAS, M.D.
VJA BUBLYS, M.D.
Vaikų gydytojos
900 Ravinia Pl., Oak Park, IL
Tel. 708-349-0887
Priima Palos ir Christ. ligoninėms.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslių, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už
prieinamą kainą. Sustarimui kalbėti
angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260.

United States Postal Service Statement of Ownership, Management, and Circulation			
1. Publication Title DRAUGAS		2. Publication Number 0161-0100	
3. Issue Frequency Daily except Sun, Mon, legal holiday, Tues. after		4. Issue Date 10/6/2003	
5. Number of Copies 254		6. Number of Copies 254	
7. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629		8. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629	
9. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
10. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
11. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
12. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
13. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
14. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
15. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
16. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
17. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
18. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
19. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
20. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
21. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
22. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
23. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
24. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
25. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
26. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
27. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
28. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
29. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
30. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
31. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
32. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
33. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
34. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
35. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
36. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
37. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
38. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
39. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
40. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
41. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
42. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
43. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
44. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
45. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
46. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
47. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
48. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
49. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
50. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
51. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
52. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
53. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
54. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
55. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
56. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
57. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
58. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
59. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
60. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
61. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
62. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
63. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
64. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
65. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
66. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
67. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
68. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
69. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
70. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
71. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
72. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
73. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
74. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
75. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
76. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
77. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
78. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
79. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
80. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
81. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
82. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
83. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
84. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
85. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
86. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
87. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
88. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
89. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
90. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
91. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
92. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
93. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
94. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
95. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
96. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
97. Complete Mailing Address of Publisher (not printer) Lithuanian Catholic Press Society 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629			
98.			

VYTAUTAS ŠILAS

Karaliaučiaus kraštas Lietuvos politikams yra vienas didžiausių galvos skausmų. Ne dėl naftos grėžinių telkinyje D-6 prie unikališios Kuršių nerijos. Skaudu iš didelio noro susilaukti kuo mažiau priekaištų savoje valstybėje, tenkiant Rusijos Federacijos interesus. O kodėl nepasirūpinus Lietuvos interesais ir ant de-rybų stalo nepadėjus mūsų istorinio-kultūrinio palikimo išsaugojimo Donelaičio žemėje, jos etninių gyventojų sovietinio genocido, lietuvių mažu- mos teisių gynimo, valstybinio saugumo klausimų?

Protėvių palikti argumentai

Kad Mažoji Lietuva (o Ka-raliaučiaus kraštas yra jos pa-grindinė dalis) ne slavų ir ne germanų, o baltų — lietuvių ir prūsų etninė žemė, liudija ilgus amžius šio krašto žmonių vartoti ir senose žemėlapiuose išlikę vietovardžiai ir van-denvardžiai. Ateję čia laikinai, tačiau norėdami kartu su visa sovietine imperija pasilikti amžiams, šio krašto uzkariau-tojai atsikratė ne tik vietinių gyventojų, bet per kelis (1946-1950) metus suklastoję jų pro-tėvių duotus žemes vardus. Keista, tačiau daugelis mūsų politikų, net lietuviškai rašy-dami ar kalbedami, mieliau vartoja rusiškas vietovardžių klaidines negu šimtamečius tradicinius vardus! Tokiems Vydūno miestą jau nebe Til-žė, o Sovietskas. M. Mažvydo Ragainė — Nėmanas. Biblijos vertėjo J. Bretkūno Karaliau-čius tik Kaliningradas. Tarsi nebūtų 1997 m. gegužės 29 d. Valstybinės lietuvių kalbos komisijos patvirtintų tradi-cinių Karaliaučiaus krašto vie-tovardžių formų. Kas čia kal-tas, mankurtiška atmintis ar noras išiteikti „vyresniajam“ broliui?

Verta priminti, kad pirmo-sios XX amžiaus nepriklauso-mos Lietuvos diplomatams tautinės savigarbos nestigo. Antai 1928 m. sausio 29 d. pasirašytoje „Sutartyje tarp Lietuvos Respublikos ir Vo-kietijos Valstybės sienos daly-kams sutvarkyti“ (dėrejos Lietuvos užsienio reikalų mi-nistras prof. A. Voldemaras ir Vokietijos užsienio reikalų ministras dr. G. Stresemann) vartojamos kiekvienai kalbai savos tradicinės vietovardžių ir vandenvardžių formos. Lie-tuviškame tekste — Eitkūnai, Širvinta, Tilžė, Ragainė, Rus-nė, Nemunas, Šešupė, Vištyčio ežeras. Paraleliniame vokis-kame — Eydtkuhen, Schir-windt, Tilsit, Ragnit, Russ; Me-

mel, Scheschuppe, Wystiter See.

Atejus svetimybių (angliš-kų ir rusiškų) klestėjimo laik-mečiui iš Prezidentūros, pa-galiau išėjo „Tautinės savigar-bos ugdymo programa“. Taigi, kvietimas gerbti paveldėtą lietuvišką žodį ir didžiutis, kad „lietuviams esame mes gi-mė“. Ar pats Lietuvos valsty-bės prezidentas panorės būti tautinio orumo pavyzdžiu ki-tiems Respublikos piliečiams, įsitikinsime išklause, ar jis, kalbedamas lietuviškai, sakys Tilžė, Karaliaučius, Tolmin-kiemis ar Sovietskas, Kalinin-gradas, Čistyje Prudy. Patriotizmas prasideda nuo tikrinių vardu...

Be lingvistinių argumen-tų, lietuvių interesams pa-grįsti turime ir etnokultū-rinių. Į juos LR prezidento R. Pakso dėmesį kreipė žinomas patriotas A. Terleckas, š.m. gegužės laišku pristatęs sovie-tinio mokslininko P. Kušnerio veikalą „Etninė pietryčių Pabaltijo praeitis“ — apie lietuvišką Karaliaučiaus kra-što praeitį ir pasiūlęs ją išleisti lietuviškai (reikėtų ir angliš-kai). Beje, A. Terleckas visiškai teisingai pabrėžė, kad Ka-raliaučiaus kraštą vokiečiai valdė, o rusai dabar valdo už-kariautojo teise.

„Radikalai“, norintys, kad Karaliaučiaus krašte būtų pai-soma Lietuvos interesų, kar-tais yra apraminami tokiais pseudoargumentais: ko mums lišti ir tą rusyną, juk „Ka-raliaučiaus kraštas Lietuvos valstybei niekad nepriklausė“ (A. Brazauskas vokiečių žu-rnalui „Der Spiegel“). Atsi-kirsti, o kada gi jis priklausė Rusijai, gal neverta. Vertiau prisiminti, ką teigia mūsų sąjungininkai — istorijos dokumentai.

XII a. viduryje, siekdamas išardyti savo priešininkų są-jungą su Livonijos ordinu, Lietuvos valdovas Mindaugas pasiūlė pastarajam taiką. Šis išskėlė Mindaugo pasikrikštijimo sąlygą (o pasikrikštijęs Mindaugas gavo karališkąją karūną). Už tarpininkavimą Mindaugas, „Dievo valia pir-masis Lietuvos karalius“, tu-rėjo užrašyti Livonijos ordinui dalį savo pavaldžių žemių. 1253 m. liepos mėn. Lietuvos kurijoje buvo surašytas Karš-uvos (teritorija tarp dab. Nau-miesčio, Tauragės, Jurbarko) ir Nadruvos (Karaliaučiaus krašto teritorija nuo Kuršių marių iki Kybartų) dovanoji-mo aktas. Vėliau, 1259 m., Dainavos (užnemunio) ir Skalvos (Nemuno žemupis) dovanojimo aktas.

Visgi, Karaliaučiaus kra-što žemės ir po dovanojimų liko Mindauginėje valstybėje. Mat,

pirma, Livonijos ordinas jų iš karto užvaldyti nesugebėjo, antra, lietuviams 1260 m. Durbės mūšyje sutriuškinus Livonijos ordino ir jų tal-kininko Vokiečių kryžiuočių ordino jungtinę kariuomenę, o po to prasidėjus Didžiajam prūsų sukilimui (1260—1274) prieš kryžiuočius, Mindaugas 1261 m. pradžioje viešai nu-traukė santykius su nusilpu-siu Livonijos ordinu ir minėti aktai neteko dovanojimo galios. Deja, karaliaus Min-daugo ir jo sūnų nužudymai nutraukė Lietuvos valstybės paramą sukilusiems prūsams. 1270 m. į valdžią atėjo Lietuvą konsolidavęs Didysis Lietu-vo kunigaikštis Traidenis. Ati-trauktas kovų su Volinija ir Haličiu, jis nesutrukdė vokie-čių kryžiuočių (Prūsijos) ordi-nui 1275-1276 metais užkariau-ti Nadruvą ir Skalvą. Nesugeb-damas išlaikyti užgrobtą Klaipėdos apylinkių, Livonijos or-dinas 1328 m. jas perleido stipresniam Kryžiuočių ordi-nui. Taip visa Mažoji Lietuva pateko į kryžiuočių rankas. Beje, užgrobtose prūsų ir lie-tuvių žemėse kryžiuočiai sufor-mavo savo — Prūsijos valstybę (der Deutschordensstaat Preu-sen). Vis tik sustiprėjusios Di-džiosios Lietuvos kunigaikš-tystės valdovai įvairiom pro-grom Europos valstybių valdo-vams (1351 m. Vengrijos kara-liui Liudvikui I) teigė, iš Ro-mos popiežiaus ir Šventosios Romos imperijos imperatorių reikalavo, kad jų remiamas Kryžiuočių ordinas grąžintų Lietuvos valstybei didžiumą užgrobtųjų žemių (Mažąją Lie-tuvą, plačiausia prasme).

Kunigaikštis Algirdo ir Kęstučio valdoma, Lietuva XIV a. viduryje tapo galinga valstybe, su kuria teko skai-tytis ne tik kaimynams. Šv. Romos imperatorius Karolis IV panorą į ją įtraukti į savo įta-kos sferą ir 1358 m. balandžio 18 d. pakvietė „garbinguosius ir didinguosius kunigaikščius“ Algirdą ir Kęstutį apsikrikš-tyti. Šio įvykio amžininkas vokiečių metraštininkas Hei-richis iš Rebdorfo savo „Ana-luose“ parašė: „Liepos mėnesį vietinis Lietuvos karalius Kęstutis“ pasiumė savo bro-lį pas Kęstutį, kurio pabrėžė, kad „Tas karalius pažadėjo apsikrikštyti, jei jam bus grąžinta žemė, kurią iš jo ir jo pirmtakų nukariavo Teutono namas iš Vartbergo patikslino: „lietuvių pareikalavo žemiau nurodytų sienų: pradedant Mazovija iki Alnos upės ištakų toliau leidžiantis Alna iki iškėjimo į Priegliaus upę ir toliau iki pat jūros (Aist-

marių); toliau iki sūriosios jūros [...] Be to, jie reikalavo, kad Ordinas išsikeltų į dykrą tarp totorių ir rusų, ir saugotų juos nuo totorių puolimų...“.

Savo tėvo Kęstučio reika-lavimus pakartojo ir Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytau-tas. Kaip rašoma istoriko A. Prochaskos 1882 m. Krokovoje išleistame Epistoliarijame Vytauto kodekse (Codex epis-tolaris Vitoldi), 1413 m. Kauno (Salyno) derybose, kuriose bu-vo svarstomos Žemaitijos sie-damos, lietuvių reikalavo, kad kryžiuočiai jiems grąžintų Klaipėdą. Deryboms vadovavo Vengrijos karalius ir Vokie-tijos imperatoriaus Zigmanto I Liuksemburgiečio atstovas ci-tilvilinis ir bažnytinės teisės licenciantas Benediktas Mak-ra. Jis, apsilankęs vietoje, nu-sprendė, kad Žemaitija prieina iki Nemuno ir Baltijos jūros ir Klaipėda turi priklausyti Lie-tuvos valstybei (kryžiuočiai su tokio sprendimu nesutiko). 1413 m. sausio 28 d. į derybas atvykusiam Vokiečių ordino maršalui M. Kuechmeisteriui Vytautas Didysis į kryžiuočių pretenzijas, kad Klaipėdos pa-jūris ir Nemuno žemupyje pri-valo likti Vokiečių ordino val-džioje (remtasi Mindaugo do-vanojimais) taip atžėrė: „Prū-sa taip pat yra mano protėvių žemė, ir aš reikalauju jos iki Osos, nes ji yra mano tėvų pa-liukimas“. Po to ironiškai pridūrė: „O kur yra Ordino tėvų palikimas?“ Per Konstancos bažnyčios susirinkimą Karalius Jogaila ir Didysis kunigaikštis Vytau-tas kreipėsi į popiežių Joną XXIII, kuris ypatingu 1415 metų sausio 17 d. raštu panai-kino kitų popiežių ir Švento-sios Romos imperatorių Vokie-čių ordinui duotas privilegijas dėl visų jų užkariautų žemių, susijusių su Lietuva ir Len-kija. Taip buvo atšauktos „is-torinės“ Vokiečių ordino teisės į baltų gimtinę.

Vardan atgimstančios Lietuvos

Kaip zinome, žlugus Len-kijos ir Lietuvos konfederal-cinių valstybių junginiui, Di-džiosios Lietuvos kunigaikš-tystės žemės 1795 m. aneks-avo Rusijos imperija. Jai su-brąšėjus dėl prasidėjusios 1905 metų revoliucijos, įvyko Didysis Vilniaus seimas (1905.12.05). Seime dalyvavęs mažlietuvių patriotinės orga-nizacijos „Birutė“ pirmininkas Jonas Vanagaitis patvirtino Mažosios Lietuvos vienybę su Didžiąja Lietuva ir pareiškė, kad prūsų lietuvių remia Di-džiąją Lietuvą jos išsilaisvini-mo kovoje. Vėliau, nulykęs į Petrapiilio lietuvių seimą

(1917.06.03), kitas birutinin-kas, Martynas Jankus, jame paskelbė lietuvininkų norą su-sijungti su Didžiąja Lietuva. Taigi, ir po 640 metų vokiečių valdymo mažlietuvių išsaugo-jo suvokimą, kad jie ir didlie-tuviai yra viena lietuvių tauta.

Pirmajam pasauliniam ka-rui atėjus į Lietuvą, 1915 m. balandžio 20 d. Amerikos Lie-tuvių taryba išleido visiškos autonomijos etinei Lietuvai (su Tilžės, Gumbinės bei Ka-raliaučiaus apskritymis) rei-ka-laujančią Peticiją, kurią, iš-spausdintą lietuviškai, angliš-kai ir prancūziškai, pasirašė apie milijonas amerikiečių. Baigiantis karui, 1918 m. kovo 14 d. vykęs Amerikos lietuvių seimas pasisakė už Mažosios ir Didžiosios Lietuvos teritori-jų sujungimą vienoje nepri-klusomoje valstybėje ir per 1918 m. gegužės 3 d. audienci-ją pas JAV prezidentą Tom Wudrow Wilson kreipėsi į JAV vyriausybę, skatindamas ją pripažinti tokią suvienytą Lie-tuvą. Rudeniop T. W. Wilson įteikė Amerikos lietuvių Tau-tos tarybos pirmininkui raštą, pažadantį sujungti nepriklau-somoje Lietuvos valstybėje visas etnines lietuvių žemes iki Karaliaučiaus ir garantuoti Lietuvai išėjimą į jūrą per Klaipėdos uostą (priminkime Amerikai jos pažadą!).

1918 m. lapkričio 30 dieną Tilžėje susirinkusi Mažosios Lietuvos Tautinė taryba pasi-rašė Tilžės aktą, kuriuo, rem-damasi Amerikos prezidento T. W. Wilsono paskelbtąja Tautų apsisprendimo teise, pareika-lavo Mažosios Lietuvos prijun-gimo prie Didžiosios Lietuvos. Tilžės akto, kurio 85-ųjų metų suaktį netrukus minėsime, reikšmė palyginama su Va-sario 16-tosios akto reikšme, nes atverė Lietuvai kelią į Klaipėdą. 1919 m. balandžio 8 d. Prūsų Lietuvos Tautos tary-ba per Lietuvos taikos delega-cijos pirmininką prof. A. Vol-demarą perdavė Versalio (Pa-ryžiaus) taikos konferencijos pirmininkui G. Clemenceau pareiškimą, kuriuo buvo pra-šoma lietuvių teritoriją nuo Dar-kiemio ir Geldapės sujungti su Lietuvos valstybe. To paties reikalavo ir Lietuvos Respub-likos delegacija 1919 m. kovo 3 d. pareiškimu „Lietuvių reika-lavimai Paryžiaus taikos kon-ferencijai“. Taigi, ir LDK, ir pirmosios XX amžiaus nepri-klusamos Lietuvos vadovai Mažąją Lietuvą laikė lietuvių tautai priklausancia teritori-jos dalimi, nevengdami apie tai viešai pasakyti. To nepa-sakysime apie XXI amžiaus Lie-tuvos vadovus, galbūt įspai-niojusius praėjusio amžiaus voratinkluose. **Bus daugiau**

Šeimos vertė valstybėje

Lietuvos prezidentas Ro-landas Paksas Katalikų Bažnyčios, kartu ir Va-tikano valstybės vadovo, Jono Pauliaus II buvo priimtas iš-killmingai ir pagarbiai, pagal oficialų, valstybių vadovams skirtą, protokolą. Tai ipras-tinė tradicija ir laiko, ir cere-monijų atžvilgiu, nepaisant popiežiaus sunkios ligos: Lie-tuvos prezidentas su popie-žiumi kalbėjosi 15 minučių. Tačiau ji buvo ir šiek tiek skirtinga: popiežiaus atskiras pokalbis su Pakso šeima, ku-riai Aukščiausios Dievo Tar-nas žemėje skyrė net 10 minu-čių. Kaip vertinti šį susiti-kimą? Manysiu, kad tai ant-ras, irgi oficialus, Lietuvos valstybės vadovo šeimos pri-ėmimas, ir teigčiau — gana svarbus. Kodėl?

Per Rolando Pakso prezi-dentavimo pusmetį jau pra-dėjo ryškėti ir jo Lietuvai va-tovavimo kryptys. Lietuva vystoma kaip tautinė valsty-bė, kurios svarbiausias atra-mos yra lietuvių tauta, šeima, Bažnyčia. Per paskutiniuosius penkerius metus iš Prezi-den-tūros labai garsiai skambėjęs pilietinės visuomenės maršas prtilo, nors tai nereikia, kad ši, valstybės atžvilgiu taip pat labai svarbi, vertybė Pakso aplinkoje dinga. Ne, ji yra, ir ne kartą prezidento priminta, tačiau ji jau įgyja matomą, pusiausvyrą su kitomis jo puo-sejamomis vertybėmis, tarp kurių yra ir šeima, išskirtina dmesį patyrusi popiežiaus asmenyje. Ir tik pasveikinti reikia mūsų valstybės vadovą, kad jis iš padrikusių, siurusių šeimų maišytę skėstantius Lietuvos, pasistengė popiežių supažindinti su kitokia šeima, darnia ir pavyzdine, beje, net ne valstybės izdo, bet savo lė-somis ją ten nusiskraidinęs. Ar tai ne puikus, valstybinių lygiu parodytas, šeimų vie-ningumo pavyzdys. Todėl ir nereikėjo jam būti veidmai-niu, gretinant tautą su šei-ma. „Tauta, kaip ir šeima — turi būti vieninga“, — teigė Paksas, po oficialių pasima-tymų Romoje ir Vatikane su-sitikęs su Italijos lietuviams, taikliai apgalvestadamas, kad Lietuva per mažai rūpi-nasi užsienyje gyvenančiais tautiečiais. O, aptardamas au-dienciją pas popiežių, Lietuvos prezidentas pažymėjo, kad „valstybės ateitį lems ne tik ekonominis augimas, bet ir-tai, kaip mes elgsimės su dvasinėmis bei moralinėmis vertybėmis, kurias geriausiai

galime ugdyti kartu su Bažnyčia“.

Taiklūs teiginiai, jau ne kartą pabrėžiantys kryptingą Lietuvos prezidento užmojus. Belieka tik linkėti jam sėkmės visa tai įvykdyti. Bet tik lin-keijimų neužtenka. Reikia ko nors daugiau, nes vos tik pra-dėta vyksmo eiga kažkur pa-keleje klyuva. Sukliaujančių sklypininkų, teisejų, konsulų, iš ES gautų pinigų švaistytojų pradėti tarydymai stringa, di-dėliai jaunimo nepaklusnumas mokyklose, jau nepriklauso-mos Lietuvos augintų jaunuo-lių šiurpus nusikaltimai, o paskiausiai laiku susiūbavo ir Pakso stipriausia moralinė atrama — Bažnyčia. Dar ne-nutulus buvusio Nemenčinės klebono skandalui, šiais me-tais pliekėsi pora naujų, iš kurių paskiausias pasirodė, Lietuvos prezidentui lankan-tis pas popiežių ir 34 Europos kardinolams bei vyskupams Vilniuje svarstant šio žemyno katalikus liečiančius reika-lus. Turbūt ne koks jausiasm apniko Lietuvos prezidentą, kai jis, ką tik pakvietęs Lie-tuvos parapijų klebonus pa-dėti jam vykdyti tautos orumo bei jaunimo auklėjimo progra-mą, spaudoje skaitė straips-nius apie vieno iš jų links-mybes nusikaltėlių bei lais-viau besielgiančių merginų draugijoje. Tarkim, čia išskir-tini atvejai, ne visuotiniai reiškiniai, bet visgi dėmesingi, taisytini. Ir ne vieno preziden-to pastangomis. Pakso apsi-lankymo proga nuoširdus Lie-tuvos bičiulis popiežiaus Jo-nas Paulius II palaimino jo šeimą ir Lietuvos žmones. Šventajam Tėvui už tai nuo-širdžiai dėkojame, tačiau dar ir palaimintųjų prašome būti tos palaimos vertais. Ypač tai priimti dėmesin tu-rėtų visos valdžios, Bažnyčios vadovai, aukštųjų mokyklų rektorai, profesoriai, vidu-rinių mokyklų direktoriai ir visa kita Lietuvos inteligenti-ja, kartu su išeivija: sukime Lietuvos prezidento Rolando Pakso kviečiamu, popiežiaus palaimintu keliu, ryžtingai zenkime juo į pagalbą Lie-tuvai. Kad šis ypatingas Lie-tuvos vadovo susitikimas su pasaulio Katalikų Bažnyčios galva neuenuitų vėjais. Kad pavėjui nenuskristų nė Eu-ropos atmintimi pasivadinusio Italijos prezidento Carlo Azeg-lio Ciampi, pažadėjusio Pak-sui kitais metais jį Vilniuje aplankyti, Lietuvos atnešama Europos viltis.

KAS APVERKS JŲ DALIĄ...

Sibiro tremties atminimui

Nr. 21

— Tu klausyk, kas pradėjo agituoti prieš mus virėjus? — Staras išputė akis: — Aš nieko nežinau! — Jis iš tikrųjų nieko nežinojo. — Nesigink! Mums pra-nešta: virėjams įsakėte, kad mums nieko neduotų. — Sakau jums, kad nieko nežinau! — Apie tai nekalbėsim! Klausyk, negi jūsų vyrams nusibodo balanda srebti? — Aš nepažįstu nė vieno virėjo ir niekada su jais nesu kalbėjęs! — nuoširdžiai gyny-si kapitonas. — Man nesvarbu, kas su jais kalbėjo. Jeigu ne tu, tai pasakys lietuviams, kad o! — jis praskleidė savo šimtasulės skverną ir parodė ilgą peilį, užkištą už diržo. — Supratai? Pranešk virėjams, kas lau-kia jų ir virėjų, kurie mūsų

neklausys! Išsigandęs kapitonas vis-ką persakė man. Pasitarėme ir nusiuntėme patikimą uk-rainietį, išsilavinusį žmogų, laisvėje dirbusį mokytoju, pas lagerio skyriaus viršininką. Politiniai niekino adminis-tracija ir manė, kad bendrauti su ja žema. Kas palaikydavo su ja ryšius, tą įtardavo esant opero agentu. Bet šį kartą ma-nėme, jog reikia kalbėtis, nes tai buvo visų mūsų labui. Aiškiu, apie organizuotą veiklą mokytojas neprisarė. Viršininkas jį išklause, pri-tarė, kad padėtis esanti nenor-mali, ir pažadėjo imtis prie-monių. Šis pokalbis nieko nepa-keitė, nes pats viršininkas bijojo blatnųjų keršto ir nė nemanė griebtis kokių nors žygių prieš juos. Reikėjo veikti

patiems. Virtuvės darbininkų soli-darumas su politiniais vagimis, suprantama, nebuvo priimti-nas. Vieną vakarą, pradėjus dalinti maistą, prie langelio priėjo blatnasis ir pareikalavo: — Duok pavalgyti! Dalintojas lyg niekur nieko paprašė talono. — O šito nenori? — blat-na-sis parodė jam kumštį. — Klausyk, drauguzi, tu manęs negasdinai! — ramiai atsakė dalintojas. — Šuo tavo drauguzis, ne aš! — Nesiplūsk! Jei labai nori, sakyk — įpilsiu balandos. — Aš tau kad įpilsiu — mėnesį akinius nešiosi! — Tai ką? Nepažįsti mane? — Kas čia jus visus pažins! Aš duodu pagal talonus, ne pagal pažintis. — Ar dar ilgai reikės tavęs prašyti? — Sriubos nori? Vagis įsiuto. Drebantiomis rankomis prasegė savo šim-

tasiulę ties krūtine ir, prideng-damas nuo pašalinių, parodė užkištą plytgalį: — O šito nori? — Ei, imk sriubą ir eik! Stovintieji eilėje zekai emė šaukti: — Kiek tu ten mus truk-dysi?! — Traukis į šalį! Zekai stumė nustumė blatnaji nuo langelio. Šis įšir-do ir nulekė į baraką pas tą, kuris buvo jį siuntęs. Buvo aišku, kad vagys griebis smurto, gal ne tiek gindami blatnųjų reikalus, kiek savo organizacijos autori-tetą. Reikėjo skubiai ką nors daryti. Ką daryti? Statyti apsaugą prie žmogaus? Apsaugosi vie-nas — imsis kito. Nusprendė juos įspėti. Parašėme raštelį spausdintomis raidėmis: VYRAI, JEIGU GRIEBSITĖS SMUR-TO, ATSAKYSIMĖ TUO PAČIU. UŽ VIENĄ MŪŠIŠKĮ — NUKENTĖS TRYS

JŪSIŠKIAI. POLITINIAI KALINIAI Reikėjo jį kaip nors per-duoti Fediai arba kuriam jo šešiotruki, todėl padėjome ant Sašos prieglavio. Tai buvo vienas iš Fiodoro žmonių, ku-ris miegojo ne kabinėje, o ben-droje eilėje su kitais zekais. Iš tolo sekėme, kas bus toliau. Įėjęs į sekiją, Saša užsuko pas Fiodorą. Jie pasikūždėjo, ir šešiotruki jau buvo be-praėjęs pro savo narus, ta-čiau pastebėjo popierėlį, pa-ėmė jį ir sugrįžo pas Fedią. Kitą rytą sužinojome, kad vagys mūsų grasinimo nepa-būgo. Ant kelio, per tris žings-nius nuo virtuvės durų, buvo rastas negyvas, peiliu nudur-tas į nugarą, maisto dalinto-jas. Blatinieji paskelbė atvirą kovą. Mes savo grasinimo ne-įvykdėme, nenužudėme ne tik trijų, bet nė vieno blatnojo. Nuo to laiko vagys politiniams viešai emė rodyti neapykantą

ir panieką. Niekino už tai, kad į smurtą neatsakėme smurtu, o neapykantą skatino net ir lagerio administracija. Lageryje atsirado nauja politinių kalinių rūšis — at-gabeno keliolika buvusių Rau-donosios armijos karių, kovori-sių fronte. Vieni jų buvo pa-klivę į vokiečių nelaisvę, iš ten sėkmingai paspruko ir grįžo į savo dalinius. Jie buvo apkaltinti šnipinėjimu priešo naudai, juos teisė ir davė po dešimtį metų. Kiti buvo atsi-likę nuo savo dalinio, paklydę ir atgal sugrįžo tikrai po keleto dienų, gerokai paklaidžioję. Šie buvo teisiami už dezerty-ravimą, gavo taip pat po dešimtį metų. Dėl Raudonosios armijos nesėkmių lagerio administra-cija viešai kaltino tuos, kurie čia pakliuvo iš fronto, o drauge ir mus visus, nors karą su-tykome jau lageryje. Visi poli-tiniai kaliniai buvo laikomi liaudies priešais, juos niekino, iš jų tyčiojosi.

Kriminalinis nusikaltėlis buvo savas žmogus. Pasėdęs metus, kitus ir kokių nors bū-du — bendru įsakymu, pagal malones prašymą ar dar kaip nors — vėl ištrūks į laisvę. Politiniai skirti sunaikinimui, mirčiai. Ne veltui lageriai bu-vo vadinami gyvųjų kapinė-mis. Niekas nežūrėjo, kad į darbą beveik išimtinai ejo poli-tiniai, kad jie buvo drausmin-gi, ramūs, niekas netenkinda-vo jų prašymų. Jie buvo vien darbo jėga vyriausybės užduo-tims vykdyti, vertinama ma-žiau už gyvulius, kurie turėjo paklausa rinkoje. Šitie žmonės jokios vertės neturėjo. Juos papildyti buvo lengva. Niūrios ir tamsios dienos slinko viena po kitos be jokio palengvejimo. Žmonės silpo, o viltis sulaukti laisvės bleso. — Tvarkiny! — šuktelejo vieną rytą mažiukas, visada linksmas blatnasis, laisvėje darbuosis kišenavagiu. — Pažiūrėk, ko tasai senis viršū-je nesikelia. **Bus daugiau**

Laiškai, nuomonės, komentarai

PERGALINGA MENO ŠVENTĖ

Ir praužė it audra, solistės Violetos Urmanavičiūtės nuostabus koncertas, palikęs ryškiai daugiaspalvę vavyrkę!

Vyr. red. Danutės Bindokienės vedamasis „Verta kiekvieno cento“ daugelio kartojamas „deimantiuku“, buvo kelių karatų deimanto vertės savo kultūringumu, o svarbiausia — objektyvumu (taip smarkiai mūsų stokoja mu)! Tuo straipsniu ji tiesiog apvainikavo visus savo puius vedamuosius.

Tą pačią dieną žurnaliste Audronė V. Škiudaitė reportaže jausmingai atskleidė koncerto programą, publikos reagavimą ir net patios solistės susijaudinimą (sakoma, jog muzika perduoda nuotaikas ir metaforas).

Tačiau D. Bindokienė išsireiškė, jog tą koncertą „prie eilinių mūsų renginių priskirti būtų tiesiog nusikaltimas“. Bravo! Tokio koncerto mūsų publika Čikagoje neturėjo (su simfoniniu orkestru) ir vargiai ar vėl kada turės. O rezultatas nuostabus! Arti dvi tūkstančių žiūrovų turėjo dvasinę atgaivos šventę. Užtuot pranašautos „skyles“, kurias Marija Remienė įklampins LB, gauta pelno. Kai vienas muzikos žinovų nusistebėjo, kad šis koncertas kainavo perpus mažiau negu Lietuvių operos pastatymas, jam pakartotų savo „garsųjį“ pareiškimą Rudolf Bing, Metropolitan operos generalinis vadovininkas:

„Opera visuomet neša nuostolius. Taip ir turėtų būti. Ne operos reikalas daryti pelną“.

Šitokiam grandioziniam užsimojimui, atrodo, tik „dviasios elgetos“ galėtų nepritari. O visgi mūsų visuomenėje pasipylė kritikos kruša. Kodėl tokioje salėje? Miesto centro lietuviai vengia, bijo, kad ten nesaugu, o mašinos pastatymas — labai brangus. Morton salėje telpa 2.457 asmenys. Palyginant, Vilniaus operoje — 1.130; „La Scala“ Milane, Italijoje — 1.900. Grožio atžvilgiu, net „La Scala“ nieko ypatingo, gan „kukli“, Vienos, Austrijos, opera ją nuneša savo nuostabių gražumų. Sol. V. Urmana žinojo savo pasirinkimą. Jeigu jai ta salė buvo tinkama, ko mums purkštauti? 1958 m. Renata Tebaldi davė recitalą ne Čikagos censiškai, bet priemiesty — River Forest (Rosary kolegijoje); ten pat kitais metais koncertavo ir Tito Gobbi.

54 asmenų simfoninis orkestras nebuvo rengėjų išmisas, bet viešnios pageidavimas. O duotoji orkestro programa ar nebuvo verta „kiekvieno cento“, anot D. Bindokienės?

Besiskirstanti publika dalijosi įspūdžiais. Vienas daktaras kitai daktarei pasakė: „Tai Lietuvos pasaulinė diva!“ Kiti lygino ją su Maria Callas (abi mezzosoprano, abi perėjo į dramatinį sopraną) ir svarstė, kuri iš jų pranašesnė. Kai kurių operos rėmėjų — mecenatų

— Lietuvių operos, o Lyric operos kiekvienų metų bilietų prenumeratorių nuomone, V. Urmana ją pralenkia. M. Callas — puikios balso bei vadybos, mėgo parodyti savo pranašumą, lyg sakydama: „Stai kokia aš didi“. Mūsų primadona savo paprastumu patraukia klausytojus, o jos dainos, atrodo lyg sutirpdytų pačią sielą...“, teigė sužavėti klausytojai. Dar kiti stebėjosi M. Remienės stipria valia, tvirta ištverme bei kantrumu išvežti smarkiai užamą renginį į gryną pasisekimą, užbaigdami „ji pajudino žemę!“

Lietuviybės skleidimo atžvilgiu padarytas pinigais neįkainojamas patarnavimas. Šis renginys buvo plačiai paskleistas amerikiečių žiniasklaidoje (net 43 spaudoje bei radijo šaltiniuose), nemokamai kartojant po kelis kartus. WTMT radijas (turis per 700 radijo programų) ne tik gražiai išgarsino solistę, bet ir nepaprastai gerai pristatė Lietuvą.

Neapsiejo ir be daugumos nusistebėjimų bei „svarstymų“, kodėl Lietuvių fondas visiškai neparemė šio, taip reikšmingo renginio? Būdamas LF narė (ir 6 mirę šeimos nariai įrašyti LF nariais), būtų įdomu sužinoti, kokių pagrindų LF — kultūros, meno, mokslo, švietimo, o svarbiausia lietuviybės rėmėjas ir variklis, motyvavo šį savo trumparegišką nuosprendį?

Besidžiaugiant JAV LB Kultūros tarybos pirm. M. Remienės didžiuliu pasisekimu, o Algio Grigo durų pravėrimu į Lietuvos verslininkų širdis, paremiant išievoli kultūros laukę, būsimų renginių kritikai norėtųsi priminti: atsiminkite, jog kiekvienas geras

plaukikas puikiai žino, kad ramus vandens paviršius maloniai glosto akis bei guodžia sielą. Tik šurmulinga apatinė srovė kenksminga ir labai pavojinga. Todėl, užtuot aistringos kritikos, išliekite visą savo energiją, paremdami lietuviybės reikalus. Bus naudos Lietuvai, o patiems — daug geresnė sveikata.

Pražiopsojusieji šį aukšto lygio pasaulinės garsenybės koncertą gali tik „graužti nagus“. Nemanau, kad jie norėtų sugrįžti į laikus, kai prieš 53 metus Aloyzas Baronas spaudoje dejavo apie „kultūrinį nuosmukį“. Pagaliau, ar Kultūros taryba būtų verta savo vardo, jei rengtų menkaverčius renginius, nesiekdama aukšto lygio kultūros lobių? O jei rengėjai ar kiti idėjų sumanytojai vadovautųsi kritiku „kieta realybe“, šiandien neturėtume nei Lietuvių fondo, nei nesidžiaugtume laisva Lietuva.

Violetai Urmanai, Lietuvos primadonai, vienai didžiausių šiuolaikinių dainininkių pasaulyje, mūsų visų didi padėka, kad ji ne tik nepasididžiavo, bet surado laiko savo neapsakomai perkrautuose darbuose suteikti mums meno šventę.

Stasė E. Semėnienė
Baraboo, WI

KOMENTARAS PRIE KOMENTARŲ

Liūto Mockūno pasisakymas „Drauge“ rugpjūčio 24 d. prašosi komentarų.

Mano kalba Fronto bičiulių renginyje Dainavoje nebuvo slapta, kaip nėra slapsti ir kiti panašūs renginiai. Ne dėl noro ką slepti kalbame maž-

Šiomis dienomis atidaryta paroda, pavadinta „Kauno autodienos 2003“.

Aliaus Korolovo (Elta) nuotr.

jančiam būriui savųjų! Paskaita buvo fragmentas ilgesnio rašinio, kuris pasirodys „Kultūros baruose“.

Skaitydamas prieškarinio spaudo, nustebau, kiek ryškios tautininkų tarpe buvo fašistinės idėjos. Jas skelbė pagrindinis jų ideologas Izidorius Tamošaitis, tarp kitko, kunigas. Prisiėjo Trumpa, Raila ir kiti. Labai agresyvus, ypač tautinių mažumų atveju, buvo Alantas. Moksleivių ateitininkų uždarymas buvo teisinamas fašistiniais — vienas vadas, viena tauta — argumentais, ir tautininkų tarpe neatrodė liberalų, ginančių sąžinės laisvę. Skaitydamas to meto spaudą, supratau, kad Šalkauskio, Maceinos, Dielninkai veikė apie tautinį

auklejimą buvo bandymai sustabdyti fašizmo — ir tautinio šovinizmo — plėtimąsi.

Smetonos asmenybės kultas man kėlė pasibaisėjimą: poemos apie didįjį varininką bei rašiniai apie ramiai miegančius vaikus. Tautininkų spaudoje rašė ir kitokie, pavyzdžiui, Sezemanas. Bet, net ir palyginant liberalių pažiūrų Rastenis, prie asmenybės kulto prisidėjo.

Deja, daug siūlų — ekonominių, idejinių, geneologinių — riša Šviesą-Santarą su prieškariniais tautininkais. Prisiminkime tik Tabor farmą. Ir man neaišku: kodėl negirdėjau kalbų apie tautininkų fašizmą? Kodėl nieko neradau Santaros aplinkoje skelbtuose Maceinos, frontininkų, Laiki-

nosios vyriausybės kaltinimuose? Berlyne 1940-1941 metais formuluotoje LAF'o programoje atsispindi tautininkų fašistinis sparnas. Garsioji frazė apie žydams sveiką atšaukimą kildintina iš Alanto, ne Maceinos, prieškarinių rašinių. O dėl volde-marininkų — tai patys vokiškiausi ir labiausiai fašistuojantys. Iš jų tarpo kilo eilė karininkų, dalyvavusių žydų naikiname. Ir kodėl kaltė verčiama vien Maceinai bei katalikų dominuotai Laikinajai vyriausybei? Ar santariečių asmeniškai ryšiai su tautininkais ir — pagal Mockūną — su voldemarininkais, tylos nepaaiškina?

Kęstutis Skrupkelis
Wagner, SC

ŠEIMININKŲ KERTELĖ

Paruošia Adelė

LABAI MAISTINGAS RUDENS AUGALAS

Špinatai mėgsta vėsų orą, todėl gerai auga rudenį ir tuo metu jų gausu parduotuvėse. Špinatų lapeliai turi daug vitamino C, B grupės, F, D2 ir karotino, o taip pat daug geležies, magnio, fosforo, kalcio, kalio, baltymų, mineralinių druskų. Taigi tie žali, glėžni lapeliai yra beveik „visa vaisinė“, suteikianti žmogaus kūnui reikalingų medžiagų.

Visgi daugelis sako, kad špinatų nemėgsta, todėl čia pateiksime kelis receptus, kurie ir labiausiai opoziciškai špinatams nusiteikusius „pavers mėgėjais“. Špinatai nėra kaloringi — 1/4 sv. špinatų turi 20 kalorijų.

Beje, špinatų tėvynė yra Tolimuose Rytuose, iš kur ją viduramžiais į Europą atsi-vežė užkariautojai. Dabar šios lapinės daržovės auginamos daugelyje Vakarų Europos valstybių, Šiaurės Amerikos žemynė ir kitur. Špinatai yra vieni mėgstamiausių šeimoms augalai. Maistui vartojami jauni, trapūs lapai. Iš jų gaminamos sriubos, padažai, ko-

šės, tyrės, omletai, taip pat jais paskaninami įdarai.

Prieš verdant špinatus, reikia juos gerai nuplauti ir šiek tiek nusausinti. Jeigu špinatus troškinsime su trupučiu vandens, jie neprasvirš, o išlaikys mineralinių medžiagų. Špinatus taip pat galima virti piene, o labai trumpai patroškinti karštame alvyje.

Šiame krašte parduodami ir sušaldyti špinatai. Nors jų skonis panašus į žalių, bet šaldant špinatai praranda daug maistingų medžiagų, tad geriau vartoti šviežius.

IDARYTI ŽALIEJI PIPIRAI

- 4 dideli žalieji pipirai
- 1/2 sv. keptos ar virtos vištienos
- 1 sv. špinatų
- 1 svogūnas
- 1/2 sv. šviežių grybų
- 2 skiltelės česnako
- 1/2 sv. balto surio
- 1 šaukštelis džiovintų raudonėlių (oregano)
- 5 šaukštai aliejaus
- 1/2 šaukštelio druskos
- 1/4 šaukštelio maltų pipirų

Špinatus perrinkti, nuplauti, kotelius, lapus nuplauti, nusausinti, susmulkinti, užpilti 2 šaukštais aliejaus ir troškinti keptuvėje 5 minutes.

Vištieną sumalti. Svogūną nulupti, smulkiai supakuoti ir pakepinti, įpylus į kep-

tuvę 1 šaukštą aliejaus. Sudėti nuvalytus, griežinėliais supjaustytus grybus ir troškinti 5 min. Nukeltus nuo ugnies, suberti mažais kubeliais supjaustytą surį, sutrintą česnaką, sudėti mėsą, špinatus ir išmaišyti. Įberti pusę pipirų, pusę druskos ir raudonėlį.

Nupjauti kiekvieno pipiro viršutinį trečdį, išimti sekas, išplauti, nusausinti, pabarstyti likusia druska bei pipirais ir prikimšti įdaru.

Įdarytus pipirus sudėti į aliejumi išteptą, karščiui atsparų indą ir kepti iki 350 laipsnių C įkaitintoje orkaitėje 35-40 min. (4 porcijos)

BULVIŲ PAPLOTĖLIS SU ŠPINATAIS

- 9 uncijos šviežių špinatų
- 2 šaukštai sumažinto riebumo rūgšties grietinės
- 2 bulvės
- 4 kiaušiniai (galima vartoti 2 kiaušinius ir 2 kiaušinių baltymus; arba kiaušinių produktą, paruoštą be trynių — skonis bus toks pat)
- 5 uncijos rūkytos dešros
- 2 skiltelės česnako
- 1 svogūnas
- 4 šaukštai alvyje aliejaus

Špinatus perrinkti, nuvalyti, nuplauti ir, įpylus į keptuvę 2 šaukštus aliejaus, patroškinti 5 minutes. Bulves nuskusti, supjaustyti grieži-

neliais ir kartu su smulkiai supakuotu svogūnu pakepinti likusiame aliejuje. Sudėti špinatus, supakuotą česnaką, griežinėliais supjaustytą dešrą. Užpilti su grietine suplaktais kiaušinėliais ir kepti 10-15 min., dažnai keptuvę pakratant. Paskui keptuvę uždengti plokščia lėkšte ir apversti. Paplotėlį iš lėkštes vėl nustumti į keptuvę ir kepti kitą pusę dar 2 minutes. (4 porcijos)

BULVIŲ SKLINDŽIAI SU ŠPINATAIS

- 3/4 sv. špinatų
- 4 bulvės
- 1 svogūnas
- 4 kiaušiniai
- 2 šaukštai maltų
- 1 šaukštas pieno
- 4 šaukštai sviesto
- 2 skiltelės česnako
- 4 šaukštai aliejaus
- 1/2 šaukštelio druskos
- 1/8 šaukštelio maltų pipirų

Bulves nuskusti ir sutarkuoti burokine tarka. Sudėti sutarkuotą svogūną, suberti maltus, pasūdyti ir išmaišyti. Teslą šaukštu dėti į nedidelę keptuvę įkaitintą aliejų. Sklindžius kepti 5-7 minutes iš abiejų pusių. Iškeptus sudėti į dubenėlį ir laikyti šiltai. Špinatus perrinkti, nupjauti kotelius, lapus nuplauti pasūdytame vandenyje ir nuvarvinti ant sietelio. Paruoštus lapus truputį susmulkinti. Sudėti smulkiai supakuotus česnakus, užpilti išplaktais su pienu, druska ir pipirais kiaušinėliais ir pakepinti įkaitintame svieste, kol kiaušiniai sutraukia (nebūna skysti). Dar karštus špinatus su kiaušinėliais uždėti ant bulvinių sklindžių ir tuojau pat patiekti. (4 porcijos).

TRUPUTĮ APIE ČIOBRELIUS (THYME)

Nors čiobrelis yra kilęs iš vakarinių Viduržemio jūros baseino kraštų, kur jis sa-

vaime auga uolėtose pašlaitėse, lietuviai šį prieskonį žino ir dažnai vartoja įvairiems patiekalams paskaninti. XI a. benediktinai vienuoliai pradėjo čiobrelius auginti vienuolynų darželiuose — šiuo būdu į Lietuvą pateko daug įvairių prieskoninių ir dekoratyvinių augalų, įskaitant mūsų „tautinį augalą“ — rutą. Dabar čiobrelis Lietuvoje auga ir pievose ar kitose vietose.

Čiobrelis galima auginti darželiuose, balkone ir net ant saulėto virtuvės lango vazonėliuose. Labiausiai kvapantys yra čiobrelis lapai ir žiedeliai (žydi birželio-liepos mėn.). Nors jais mėgsta savo patiekalus paskaninti lietu-

viai, bet tai iš esmės nepamainomas prancūzų virtuvės prieskonis. Beje, džiovintų čiobrelių kvapas yra tris kartus stipresnis nei šviežių, todėl, vartojant džiovintus čiobrelius, nepereikime jais patiekalo.

Liaudies medicinoje čiobrelis žinomas ir gydomosiomis savybėmis.

Jų nuoviras geriamas netekus apetito, kankinant kosuliui, esant nemigai, jop pavirgais gydymas įvairios odos ligos. Persišaldžius patariama gerti čiobrelių arbatą su medumi.

CUKINIJA SU ČIOBRELIAIS

- 2 sv. jaunų cukinijų
- 4 šaukštai aliejaus
- 1 šaukštas supakuotų šviežių arba 1/2 šaukštelio džio-

vintų čiobrelių

- 1 šaukštelis krapų
- 1/2 šaukštelio druskos
- 1/8 šaukštelio maltų pipirų

Cukinijas nuplauti, supjaustyti nedideliais kubeliais, po 3 minutes pavirti pasūdytame verdančiame vandenyje. Išgriebs nuvarvinti ir sudėti į keptuvę įkaitintą aliejų. Įberti čiobrelių, pipirų ir 15-20 min. troškinti, kol cukinijos bus minkštos. Prieš patiekiant apibarstyti krapais.

Iš žurnalo „Virtuvė“.

SKELBIMAI

NEKILNOJAMASIS TURAS

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Išnuomoja

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$607;
2 mieg. — \$682.
Tel. 630-910-0644, Jana.

Siulo darbą

Caregivers needed for live in jobs in Wisconsin. Must have experience, English, SS#, D.L. Car helpful.
Call Greg at 262-657-8044.

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“; „soffits“, „decks“, „gutters“ plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turu darbo draudima.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

STATE FARM INSURANCE

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 W. West 95th Street
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

DĖMESIO! DĖMESIO!
Neseniai atvykote, leikote darbo ar būto, tačiau skelbtis laikraštįje „Draugas“? Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

* Moteris gali pakeisti senų prižiūrėtoją bei kurią savaitės dieną šiauriniuose rajonuose. Kalba, automobilis, tel. 772-316-6212
* 45 m. moteris ieško darbo vaikų, pagyvenusių žmonių priežiūroje Brighton Park rajone arba pietiniuose rajonuose. Kalba lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis, turi žalią kortą. 773-927-8299
* 37 m. moteris, turinti žalią kortą, vairuojanti automobilį, kal-

banti angliai, perka darbą Westmont raj. Su grizimu. 773-320-1407
* Jauna moteris, kalbanti angliai, vairuojanti automobilį, ieško darbo prižiūrėti žmones su grizimu. 773-719-0398
* Moteris ieško darbo prižiūrėti senelius. Tel. 708-923-1662.
* Sąžiningas 30 m. vyras ieško darbo su gyvenimu. Gali prižiūrėti seną žmogų, dirbti įvairius darbus. Tel. 513-293-8492.

Prie Seimo rūmų — reikalavimai išplėsti prezidento galias

Atkelta iš 1 psl.

H. Daktaro sūnus Kauno miesto savivaldybės tarybos narys E. Daktaras šiuo metu yra suimtas įtariant jį dalyvavus narkotikų kontrabandoje.

„Tikrieji nusikaltėliai yra ne tie, kurie šiandien sėdi kalėjime už pavogtą vištą, bet tos politinės grupuotės, kurios grobia sklypus gražiausiose Lietuvos vietose, veža bei dengia milijardinę naftos, spirito ir cigarečių kontrabandą“, teigiama mitingo rezoliucijoje.

Rezoliucijoje taip pat reikalaujama „išvalyti policiją nuo sadistų“, „arestuoti konservatorių ir kitų politikų sąskaitas užsienio bankuose“, sustabdyti Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko Alvydo Sadecko igaliojimus, išsistiegti „Mazeikių naftos“ lešų išgrobystą ir nustatyti baudžiamąją atsakomybę vyriausybei bei Seimui už valstybei žalingus sprendimus.

Atkelta iš 1 psl.

Būsime ugnies pozicijų rajone numatoma išskirti medžius bei krūmus, išrauti kelmus, suarti žemę.

Vienas kariškiams patikęs sklypas Molėtų rajone įsiterpęs tarp Labanoro regioninio parko Ešerinio ir Saldusio draustinų. Kitas ribojasi su Maldžiūnų draustiniu.

Šalia — Juodežeris, Kulia-kampio, Krakinio draustiniai, kuriuose taip pat saugomi reti augalai ir gyvūnai.

Mokomųjų artilerijos atakų zona apimtų ir Lakajos krašto vaizdą draustini, per kurį driekiasi tarptautinis vandens turizmo maršrutas Lakajos upe.

Prie pat Kanio ežero, kurio pakrantės greitai turėtų aidėti pabūklų griausmas, yra poilsio zona. Čia lankosi daug turistų.

Prieš keletą metų poligonui buvo paskirta papildoma žemė. Dabar jis užima daugiau nei 8,000 hektarų.

„Mums jų nepakanka, nes reikia vykdyti manevrus ir ugnimi, ir judant. Artilerijos pada-

liniai turėtų šaudyti įvairiais kampais. Negalima mokyti, kai į tą patį rajoną galima šaudyti tik iš vienos pozicijos. Toks mokymas nekokybiškas“, paaiškino Lietuvos kariuomenės šaukimo ir doktrinų valdybos vadovas pulkininkas Romas Žibas.

Pasak jo, kiekvienas naujas sklypas yra ne kartą apžiūrėtas — viskas suderinta ir su aukščiausiu, ir su vietos valdžia. Del kiekvienos aikštelės buvo gautas arba urėdijos, arba savivaldybės pritarimas.

„Mus šokiravo šis kariškių planas. Negalime jam pritarti. Jei tai padarytume, pažeistume daugybę įstatymų“, teigė Molėtų meras Valentinas Stundys.

Pradžioje vasarą gavusi A. Brazausko pavedimą perduoti kariškiams sklypus, Molėtų valdžia neskubėjo jį vykdyti.

Molėtiškių pusėje prieš kariškių užmojus kovoja Labanoro regioninio parko vadovybė, Utenos miškų urėdija ir Utenos aplinkos apsaugos departamentas.

Visų šių institucijų tvirtini-

mu, norint paklusti premjero nurodymui, reikėtų pažeisti Saugomų teritorijų, Miškų, Saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrųjų Laukinės gyvūnijos, Laukinės augalijos įstatymus ir dar daug valstybės bei tarptautinių teisės aktų.

Premjeras A. Brazauskas teigė tik prieš kelias dienas sužinojęs, jog vienas iš šešių sklypų yra draustinyje. Jo žiniomis, kitos žemės ruošėjų nekeliu. „Jei tu ten saugoma teritorija, sklypas bus perkeltas į kitą vietą. Dabar svarstome, kur jį galėtų būti“, sakė premjeras.

Paklausti, kaip kariškių žygį ir draustinius vertina kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Kronkaitis, Lietuvos kariuomenės atstovai teigė, kad jau gauti visi būtini aplinkos apsaugos pareigūnų leidimai.

„Jei žemės nebus perduotos ministerijai, juk niekas nedraudžia dalinio vadui sudaryti sutartį su vietos valdžia ir vykdyti numatytą mokymų programą“, atskleidė dar vieną galimybę R. Žibas.

Aukštas pareigas einantys politikai dalį atlyginimo skiria savo partijai

Atkelta iš 1 psl.

Pasak K. Rimšelio, įvedus naująją mokesčių mokeskimo tvarką, kiekvienas Seimo Liberalų ir centro frakcijos narys partijai turės mokėti maždaug po 120 litų per mėnesį. Beje, ši suma — mažesnė už tą, kurią kas mėnesį kai kurie Seimo liberalcentristai mokėdavo ir iki oficialaus tokio mokesčio įvedimo. Iki šiol partijos nariai, pakliuvę į Seimą pagal partijos rinkimų sąrašą, turėdavo kas mėnesį iš algos atskaičiuoti po 200 litų, o išrinktieji vienanatėse apygardose — po 100 litų.

Nario mokesčio rinkimo tvarka partijose labai įvairi.

„Musų partijos tarybos nustatytas minimalus nario mokeskis — 13 litų per mėnesį. Visa kita — partijos skyrių kompetencija. Jie gali patys nusistatyti tiek mokesčių sumas, tiek jų rinkimo tvarką“, sakė konservatorius Jurgis Razma. Jis teigė, kad pernai visi Seimo Konservatorių frakcijos nariai susitarė kas mėnesį iš atlyginimo mokėti 500 litų ir partijos išdėd, kad padėtų jai greičiau atsikratyti dar nuo rinkimų slėgusių skolų.

Socialdemokratų partijos pirmininko pavaduotoja Milda Petrauskienė sakė, kad tvarka, kokią įsivedė liberalcentristai, Socialdemokratų partijoje veikia jau seniai.

„Visi mūsų partijos nariai, nesvarbu, kur jie dirbtų, moka tam tikrą solidarumo mokesčių nuo atlyginimo. Jei žmogus uždirba 1,000 litų ar šiek tiek daugiau, moka 1 proc. algos. Dar didesnes algas gaunantys partijos nariai moka po 5 proc.“, sakė socialdemokratė.

Tuo tarpu Naujosios sąjungos (socialliberalų) atsakingasis sekretorius Vaidas Pliusnis tvirtino, kad jo partijoje mokesčio dydis priklauso nuo einamų pareigų svarbos. Be to, nario mokeskis yra metinis, o ne mėnesinis.

Anot V. Pliusnio, daugiausiai pinigų partijai moka Seimo nariai ir ministrai — po 250 litų per metus.

Pokalbį su Liberalų demokratų partijos pirmininku Valentinu Mazuroniu paašėjo, kad pagal renkamus nario mokesčius ši partija turėtų būti viena iš kukliausių Lietuvoje.

„Musų partijoje yra tik du mokesčiai. Vienas — stojimo, kuris yra 10 litų, kitas — metinis, sudarantis 12 litų. Aišku, vien iš nario mokesčio neišsilaikytume. Tik iš rėmėjų“, sakė partijos vadovas.

R. Skridaila spėja, kad įstojimas į Europos Sąjungą (ES) nieko neduos krovinių gabeni-mo lektuvais užsiimančioms Lietuvos įmonėms, nes didžioji krovinių srauto, gabenamo per Lietuvą, dalis yra tarpžemyniniai vežimai.

Be to, iš Rytų krovinius gabenantys „IL-76“ ir ES valstybių oro uostus nuo kitų metų bus įleidžiami tik išimties tvarka, nes yra labai triukšmingi.

Be to, iš Rytų krovinius gabenantys „IL-76“ ir ES valstybių oro uostus nuo kitų metų bus įleidžiami tik išimties tvarka, nes yra labai triukšmingi.

Atkelta iš 1 psl.

nes šia padėtį sukūrė ne rinka, o Rusijos valdininkų sprendimai. Be to, baiminamasi, kad padėtį pablogins ir Lietuvos pareigūnų veiksmas.

Bendrovės „Šaulių oro uostas“ generalinio direktoriaus Jono Jutkelio teigimu, per rugpjūtį Šaulių oro uoste nebuvo nusileidęs nė vienas kroviniinis lėktuvas, o nuo rugsėjo pradžios jų sulaukta apie 10. „Visi jie — su tranzitiniais krovniais iš Kinijos. Sunku prognozuoti, kas

bus toliau, bet manau, kad toks krovinių srautas išliks iki Kalėdų“, sakė J. Jutkelis. Pasak jo, tokiu atveju „Šaulių oro uosto“ apyvarta tuomet išaugtų maždaug ketvirtadaliu, iki 2.5 mln. litų.

Pasak bendrovės „Kauno oro uostas“ direktoriaus Rimanto Skridailos, bendras per Kauno oro uostą gabenamų krovinių kiekiš šiemet sieks tik 5,000-6,000 tonų ir bus beveik perpus mažesnis nei 2001 metais ir maždaug trečdaliu — nei 2002-

aisiais.

Be to, iš Rytų krovinius gabenantys „IL-76“ ir ES valstybių oro uostus nuo kitų metų bus įleidžiami tik išimties tvarka, nes yra labai triukšmingi.

Seimas išplėtė našlaičių stipendijos gavėjų gretas

Atkelta iš 1 psl.

Našlaičių stipendijos bus mokamos, kol našlaičiai sukaiks 24 metai.

Našlaičio stipendija bus skiriama tik tiems jauniems žmo-

nėms, kurie pirmą kartą įgyja profesiją arba specialybę profesinių ir aukštesniųjų mokyklų dieniniame skyriuje bei bakalauro ar magistro laipsnį aukštesniųjų mokyklų dieniniame skyriuje.

Našlaičių stipendijas nedirbantys ir besimokantys jaunuoliai, kurie maitintojo neteks būdami vyresni nei 18 metų, gaus nuo 2004 m. sausio 1 dienos.

Atkelta iš 1 psl.

Vilniaus apygardos prokuratura tebetiria bylą, kurioje B. Cantat įtariamas M. Trintignant nužudymu.

Teismo koridoriuje gynybas žurnalistas rodė aktorės motinos Nadine Trintignant knygą „Mano duktė Mari“, kurioje dainininkas B. Cantat nevadinamas nei pavardė, nei vardu —

tik „žmogžudžiu“ arba įvardžiu „jis“. Advokato teigimu, šia „knygele“ B. Cantat pasibaisėjo, nes perskaitė „labai daug neteisybės“. Gynėjo žodžiais, aktorės motinos knygą būtų galima pavadinti tiesiog nauju scenarijumi filmui.

Pasak L. V. Papirčio, dainininko tikslams Paryžiuje atstovaujantys advokatai toliau

rieju.

Našlaičių stipendijas nedirbantys ir besimokantys jaunuoliai, kurie maitintojo neteks būdami vyresni nei 18 metų, gaus nuo 2004 m. sausio 1 dienos.

siekia, kad knyga būtų uždrausta platinti iki teismo Vilniuje. Tokį prašymą Paryžiaus teismas atmetė, tačiau sprendimas buvo apskustas. Advokatai prašo, kad, vengiant įtakos teismui, iš knygos bent jau būtų išbrauktas žodis „žmogžudys“. Paryžiaus advokato Olivier Metzner skaičiavimais, šis žodis knygoje iš viso pavartotas 85 kartus.

RENGINIAI ČIKAGOJE

2003 METAI

SPALIS

Spalio 11 d., šeštadienis: Danguolės Jurgutienės personalinės parodos „Laikas — upė be krantų“, skirtos Mindaugo karūnavimo 750 m. sukakčiai paminėti, atidarymas Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 7-9 val. vak.

Spalio 12 d., sekmadienis: Lemonto LB pietūs su didžiąja loterija PLC, Lemonte.

Spalio 18 d., šeštadienis: JAV LB Waukegan/Lake County apylinkės metinis rudens pokylis Crowne Plaza North Shore viešbutyje. Pradžia 6:30 val. vak.

Spalio 19 d., sekmadienis: „Drago“ tradicinis pokylis Martinique salėje, Evergreen Park, IL.

—V.D.Š. rinktinės vasaros pabaigos gegužinė Šaulių rinktinės namuose, Čikagoje. Pradžia 12 val.

Spalio 24 d., penktadienis: lietuvių fotografijos paroda „Amžinoji moteris“ Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Pradžia 7:30 val. vak.

Spalio 24-25 d. Filatelistų draugijos „Lietuva“ ruošiamas filatelistų paroda LITHPEX XXIX, skiriama Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 m. sukakčiai paminėti, Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, Čikagoje.

Spalio 25 d., šeštadienis: Lietuvos Dukterų draugijos Rudens pokylis Jaunimo centro didžiojoje salėje. Pradžia 6 val. vak.

Spalio 26 d., sekmadienis: Zarasiškių klubo gegužinė Šaulių salėje. Pradžia 12 val.

— Tradicinis Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus „Metų žmogaus“ pokylis, skirtas Vilniaus miesto merui Artūriui Zuokui Peninsulų viešbučio pokylių salėje. Pradžia 5 val. p.p.

— Trečiasis lietuvių jaunųjų atlikėjų festivalis Jaunimo centre, Čikagoje.

— „Vargdienių pietūs“ PLC didžiojoje salėje. Pradžia 12:30 val. p.p. Rengia „Saulutė“. Lietuvos vaikų globos būrelis.

LAPKRITIS

Lapkričio 2 d., sekmadienis: Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse prie Steigėjų paminklo tradicinis visuomeniškas Vėlinių susikaupimas. Pradžia 12 val.

Lapkričio 6 d., ketvirtadienis: Suvalkiečių draugijos

metinis narių susirinkimas Šaulių salėje.

Lapkričio 8 d., šeštadienis: Lietuvių fondo metinis vėjau užbaigimo pokylis PLC, Lemonte.

— Amerikos Lietuvių tarybos 63-asis suvažiavimas Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Pradžia 9 val. r. Daugiau informacijos ALTo raštiniėje tel. 773-735-6677.

— Generolo T. Daukanto Jūros šaulių kuopos 40 metų jubiliejaus pokylis Šaulių namuose.

Lapkričio 13 d., ketvirtadienis: Zarasiškių klubo metinis narių susirinkimas Šaulių salėje.

Lapkričio 15 d., šeštadienis: LB Kultūros tarybos ruošiamas Premijų šventė Lietuvos dailės muziejuje, Lemont, IL.

Lapkričio 16 d., sekmadienis: Madų paroda PLC didžiojoje salėje.

Lapkričio 22 d., šeštadienis: metinis Lietuvių operos pokylis su programa Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Lapkričio 23 d., sekmadienis: Lietuvos Kariuomenės šventė Šaulių namuose, Čikagoje.

Lapkričio 30 d., sekmadienis: Tiltės akto minėjimas Šaulių namuose. Pradžia 2 val.

GRUODIS

Gruodžio 5 d., penktadienis: Lietuvos Vaikų vilties komiteto Šampano vakaras. Rengia Gražina ir Jim Liautaud.

Gruodžio 6 d., šeštadienis: PLC kalėdinė mugė centro patalpose.

Gruodžio 7 d., sekmadienis: Jaunimo centro tradicinė vakariene didžiojoje JC salėje.

Gruodžio 13 d., šeštadienis: Labdaros vakaras „Seklyčioje“. Rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

Gruodžio 14 d., sekmadienis: Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinės bendros kūčios Šaulių namuose. Pradžia 2 val. p.p.

Gruodžio 21 d., sekmadienis: Kučios PLC didžiojoje salėje.

Gruodžio 31 d., trečiadienis: Naujų metų sutikimas PLC didžiojoje salėje.

— Čikagos Lietuvių operos rengiamas Naujųjų metų sutikimas Jaunimo centro didžiojoje salėje.

2004 metai

Kovo 28 d., sekmadienis: „Drago“ koncertas.

DRAGAS, 2003 m. spalio 8 d., trečiadienis

5

SPALIO MĖN. RENGINIAI DETROIT, MI

Spalis — BALFo mėnuo: Detroito BALFo 76-tas skyrus vykdymo metinę rinkliavą. Nariai ir rėmėjai prašomi įteikti savo auką BALFo rinkėjams, kurie budės sekmadieniais prie Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos bažnyčių. Aukos galite siųsti ir paštu Detroito sk. BALFo izdininkui Vladui Staškui 10037 Hazelton, Redford, MI. Čekius rašyti United Lithuanian Relief Fund arba BALFas.

Spalio 10-12 d. skautų /skautų skiltininkų/skiltininkų kursai-Dainavos stovyklavietėje.

Spalio 17-19 d. studentų ateitininkų savaitgalis Dainavos stovyklavietėje.

Spalio 18 d., šeštadienis: Akademikų skautų metinė

šventė Willowbrook Ballroom, Willow Springs. Pradžia 5:30 val. p.p. Informacijas teikia fil. Justinas Kirvelaitis tel. 708-301-0072.

Spalio 24-25 d. JAV LB konferencija „Nauji veidai — nauji sumanymai“ Putnam, CT. Informacijos: Sigita Šimkuvienė ssimkute@aol.com

Spalio 25 d., šeštadienis: „Šaltinis“ šoka Narden Park Methodist Church — Farmington, MI; info: Lelė Vis-kantiene

viskantas@earthlink.net

— „Baltijos“ ir „Gabijos“ tuntų sueiga (po šeštadienines mokyklų pamokų). Info: tn. Rasa Karvelienė

rasa@comcast.net arba Saulius Anuzis sauliusanuzis@aol.com

REDAKCIJOS PASTABA:

KVIEČIAME

Ši renginių kalendorių atsiuntė „Lietuviškų melodijų“ radio valandėlės vedėjas Algis Zaprackas. Renginiai taip pat skelbiami šios valandėlės metu, antradieniais — 4 val. p.p.; šeštadieniais 8 val. ryte, 1460 AM bangomis, o taip pat internete

ir kitų lietuviškų telkinių veikėjams atsiųsti vietinių renginių kalendorių. Mielai paskelbsime. Renginių kalendorius spausdinamas „Drauge“ kiekvieno mėnesio pirmąją savaitę. Jis taip pat įdedamas į internetą, todėl toli ir greitai pasiekia daug žmonių. Prašome pasinaudoti šia „Draugo“ (nemokama) paslauga.

http://www.wpon.com

DB

Po sunkios ir ilgos ligos, mirties angelas pasiėmė amžiną namus

A + A ALDONA ANTANINA LEKIENE

Ji mirė 2003 m. spalio 5 d., 12 val. nakties, sulaukusi 92 metų. 16 metų gyveno Anglijoje, 40 metų išgyveno Amerikoje.

Nuliūdę liko: vyras Juozas Lekys ir kiti artimieji. A. a. Aldona buvo pripažinta Tėvų Jėzuitų, Tėvų Pranciškonų, Tėvų Marijonų, Putnamo Seselių, Šv. Kazimiero Seserų bei Romos Šv. Kazimiero kolegijos Amžinąją narę; buvo nuolatinė leidinio „Kronikos“ rėmėja bei aktyviai rėmė Washington, D.C. steigiamą lietuvių koplyčią Bazilikijoje; ilgus metus priklausė Vytauto Didžiojo Šauliams, Anglijos Lietuvių klubui ir kurį laiką Tauragės klubui.

Velionė pašarvota trečiadienį, spalio 8 d. nuo 9 iki 10 val. r. Brady-Gill laidojimo namų koplyčioje, 2929 W. 87th St., Evergreen Park, IL. Laidotuvės trečiadienį, spalio 8 d. 10 val. r. Brady-Gill laidojimo namų koplyčioje, iš kur a.a. Aldona palydėta į Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kur 10:30 val. r. laikomos šv. Mišios. Po apeigų bažnyčioje velionė palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoj gėlių prašome aukoti Lietuvos Našlaičių globos komitetui.

Dieve priimk ir dangaus sukurta karalystę už jos skausmingą gyvenimą.

Juozas J. Lekys

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600, www.petkusfuneralhomes.com

Mylimai Mamytėi

A + A MARIJAI SAVICKIENEI

Lietuvoje mirus, reiškiamame nuoširdžią užuojautą sūnui JURGIUI SAVICKIUI, jo visai šeimai ir artimiesiems.

„Drago“ darbuotojai

A + A BIRUTEI ŠIMANSKIENEI

mirus, sūnų ARŪNĄ, dukras ir jų šeimas, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Stasys ir Ona Daržinskai

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

A + A ELENA JUGOVICH

Mirė 2003 m. spalio 3 d., sulaukusi 67 metų.

Nuliūdę liko: vyras Juozas, duktė Danutė Maldūnas, sūnūs Robertas Maldūnas ir Juozas Jugovich, anūakai Kristoper ir Robertas Maldūnai.

Velionė buvo pašarvota sekmadienį, spalio 5 d. nuo 2 v. p.p. iki 9 v.v. Ridge laidojimo namuose.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, spalio 6 d. A.a. Elena buvo palaidota Resurrection kapinėse, Chicago, IL.

Nuliūdę artimieji

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Spalio 19 d., sekmadienį, Martinique saleje, 2500 W. 95th St., Evergreen Park, IL – didysis „Draugo“ metinis pokylis: 6 v.v. vakariene, 8 v.v. šokiai. Pokylį dalyvaus LR generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius. Pokylis metu bus paskelbti loterijos laimėtojai. Bus meninė programa. Šokiams gros ansamblis „Kaukas“.

Spalio 12 d., sekmadienį, Cicero Šv. Antano parapijoje tuoj po 9 val. šv. Mišių parapijos saleje ruošiamas rudeninis pabėdavimas su vaishimis. Šio renginio tikslas – didesne auka paremti parapiją. Visas gautas pelnas bus perduotas į parapijos išdą. Cicero apylinkės LB valdyba širdingai kviečia lietuvius ir iš tolimesnių vietovių maloniam pabėdavimui. Šv. Antano bažnyčioje kiekvieną sekmadienį, 9 val. šv. Mišias anasauja kun. Jaunius Kelpšas. Mišių metu gieda Jūratės Grabliauskienės vadovaujamas parapijos choras.

JAV Lietuvių Bendruomenės XVII Taryba praneša, kad pirmojoje sesijoje į Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV LB komisiją buvo išrinkti šie JAV LB Tarybos nariai: Gediminas Leskys – pirm., Vytautas Maciūnas, Dalia Puškorienė, dr. Dalia Giedrimienė ir Angelė Nelsienė.

Minint spalio 9-ąją, Vilniaus netekimą, spalio 12 d., sekmadienį, 10 v.r., Tėvų Jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios už visus, kovojusius ir žuvusius dėl Lietuvos sostinės Vilniaus. Vilniaus krašto lietuvių sąjungos Čikagos skyriaus valdyba kviečia lietuvių visuomenę ir skyriaus narius dalyvauti.

Spalio 19 d., sekmadienį, Polonia Banquets, 4604 S. Archer Av., Chicago, IL. Lietuvos vyčiai rengia kun. Fr. Anthony Zakarasko pagerbimo pietus: 12:30 p.p. – kokičiai, 1:30 – pietūs, po to pagerbimo ceremonija. Kviečiame dalyvauti visus narius ir kun. Zakarasko bičiulius. Kreiptis į Anne Marie Kassel tel. 630-910-5045.

Kviečiama talka: spalio 11 d., šeštadienį, 9 v.r., į talpintuva vėl bus kraunama „Saulutė“ siunta į Lietuvą. Yra daugiau kaip 600 dežių, dviračių, invalido kėdė, ramentų. Renkamės Pasaulio lietuvių centro, Lemonte, žemutinėje mašinų aikštelėje. „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, iš anksto dėkoja galintiems padėti. Informaciją teikia Raminta Marcher-tienė tel. 630-243-9488

Šv. Pranciškaus seserų vienuolyno rėmėjų metinis seimas spalio 12 d., sekmadienį, vyks Tėvų mariojūnų vienuolyno 6336 L. Kilbourn Ave., Chicago, IL, prie „Draugo“.

Violetos Urmanos koncerto, įvykusio rugsėjo 19 d. Morton gimnazijos auditorijoje, mecenatai buvo pagerbti priėmimo Willowbrook pokylis saleje, dalyvausiant soliste Marijos Remienės nuotraukoje (iš kairės) koncerto mecenatai Gražina Laudaud ir Silvija bei Valentinas Saukaiciai.

go“. 11 val. šv. Mišios už gyvus ir mirusius vienuolyno rėmėjus. 12 val. pietūs; 1:30 val. p.p. registracija ir posėdis.

Akademinių skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus mirusių narių prisiminimo šv. Mišios bus aukojamos spalio 12 d., sekmadienį, 11 val. r. Pal. J. Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemonte. Po pamaldų visi susitiksime PLC vestibiulyje ir vyksime į kapines tradiciniams kolegų kapų lankymui. Visi ASS nariai prašomi dalyvauti Mišiose ir lankant kapus. Informacija tel. Vyteniu Kivrelaičiui 630-257-0064.

Dail. Danguolės Jurgutienės, dailininkės iš Michigan valstijos, paroda bus atidaryta spalio 11 d., šeštadienį, Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Paroda dedikuojama karaliaus Mindaugo karūnavimo 750-mečiui. Bus rodomas specialiai šiai progai sukurtas ciklas: „Valdovas“, „Amžių vingiuose“, „Kelias į karūną“.

„Vargdienių puota“ vyks spalio 26 d., 12:30 val. p.p., (po 11 v. šv. Mišių), Pasaulio lietuvių centro, Lemonte, didžiojoje saleje. Stalus ir vietas užsisakyti kreipiantis į Aušrą Saulienę, 271 Coe Rd., Clarendon Hills, IL 60514, tel. 630-323-6974. Auka – 10 dol. asmeniui. Čekius rašyti „Saulutė“ arba „Sunlight Orphan Aid“. Visus dalyvauti kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

JAV Lietuvių Bendruomenės Waukegan-Lake County apylinkės metinis rudens pokylis, skirtas pirmojo Lietuvos karaliaus Mindaugo 750-osioms karūnavimo metinėms, vyks spalio 18 d. (šeštadienį), karališkoje vietoje – Crowne Plaza, 510 East Route 83, Mundelein. Pradžią: 6 val. v. Visą vakarą šokių muziką gros Virginijaus Švabo ansamblis. Kviečiame smagiai pasisoti. Vietas pokyliui galima užsisakyti pas Elena Skališienę, 119 Sheridan Court, Waukegan, IL 60085; tel. 847-623-7927; fax. 847-244-2889.

Elzbieta Kleizienė iš liginės grįš spalio 9 d. į ALVUDą.

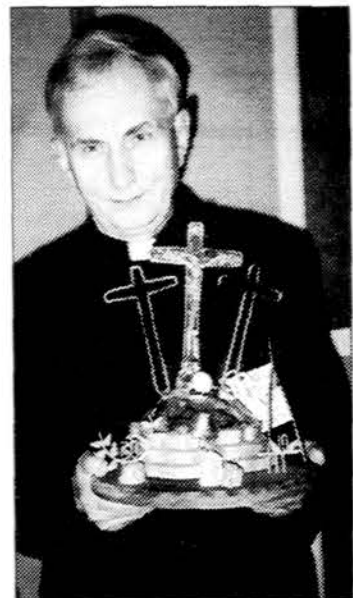
Spalio 18 d. Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyriaus organizuoja architektūrinę ekskursiją pėsčiomis miesto centre. Su senaisiais ir moderniais dangoraižiais supažindins prityręs ekskursijų vadovas Jurgis Anyšas. Renkamės 12 v. r. „Santa Fe“ pastato foje adresu 224 S. Michigan Ave. (Jackson Blvd kampas). Įėjimas iš Michigan gatvės. Kviečiame visi susidomėję.

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Julijona Liesytė-Fraser, El Cerrito, CA, padovanojo „Draugui“ 50 dol. auką. Esame nuoširdžiai dėkingi.

KAPELIONO ŠVENTĖ PAL. J. MATULAIČIO MISIJOJE

Jei Pasaulio lietuvių centras Lemonte yra žinomas kaip lietuviškos tvirtovės, tai šiame centre esanti Pal. Matulaičio misija yra vienintelė tokia Amerikoje. Šios misijos nariai yra vien tik lietuviai ir visos pamaldos bei bažnytinių patarnavimų čia atliekami tik lietuvių kalba.

Pal. Jurgio Matulaičio misijos kapelionui kun. Algirdui Paliokui, SJ, sukaktuvių proga buvo įteikta misijos dovana – Romualdo Povilaiciū menų kūriny.

Baniūtės Kronienės nuotr.

Prieš dešimt metų Pal. Matulaičio misijos kapelionu buvo paskirtas „tarybikas“ iš Lietuvos, kun. Algirdas Paliokas, SJ. Pasaulio lietuvių centrą ir misiją sukurusiems „dypukams“ buvo neaišku, kaip reikės čia sutarti, kaip, jo klausyti, to kunigėlio iš Lietuvos.

Dešimtmetis parodė, kad su kapelionu kun. A. Palioku, SJ, buvo taip lengva sutarti, jo klausytis ir atlikti didelius

darbus misijos išlaikyme per 10 metų.

Pagerbiant kapelioną kun. Algirdą Palioką, SJ, 10 metų einantį kapeliono pareigas, 30 metų jo kunigystės ir 35 metų tarnybos Jėzaus draugijoje proga buvo sukurta platūs šių sukaktivių paminėjimas Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, spalio 5 dieną.

Padėka Dievui

Tą sekmadienį į pagrindines 11 val. pamaldas misijoje susirinko daug parapijiečių ir svečių. Prie altoriaus einantį kapelioną kun. A. Palioką, SJ, lydima prel. Igno Urbono ir kun. Antano Gražulio, SJ, misijos choras sutiko su skambia „Popiežiaus himno“ giesme. Mišių maldas skaitė Laima ir Algirdas Stepaičiai. Mišių auką nešė Genė ir Rimvydas Rimkai. Pamokslė kun. A. Gražulis nušvietė sunkias kunigystės uždedamas pareigas ir vienuolio išpareigojimus, kuriuos teko nešti kun. A. Paliokui Lietuvoje ir Amerikoje. Misijos choro giesmės dviem smuiku kūriniams su vargonais pajavirino kun. A. Palioko sesers dukra Danguolė Petkevičiūtė.

Pokylis saleje

Kapeliono ir misijos pagerbimo pokylis, kurį suruošė misijos taryba, vyko didžiojoje saleje, dalyvaujant rekordiniam dalyvių skaičiui, kas rodė kapeliono populiarumą.

Pagerbimą vedė misijos

tarybos kopirmininkas Alius Skriptūnas. Sales pakraštėje stovėjo stalas su knyga, kurią pasirašė pokylis dalyviai su linkejimais kapelionui, ir vokeliai aukoms kun. A. Palioko knygos išleidimui. Tam buvo skirtas ir šio pokylis pajamų likutis.

Kapelioną pirmiausia sveikino kun. Antanas Gražulis, SJ, primindamas, kad vienuolis jėzuitas negali turėti turto ar pinigų, norėdamas šelpiti kitus. Tačiau kun. A. Paliokas, SJ, per savo 30 metų kunigystę išdalino labai daug dvasinio turto, dešimtmetį jį skleidamas čia.

Pasaulio lietuvių centro vardu kapelioną sveikino PLC tarybos pirm. Rimas Griškelis, pasidžiaugdamas, kad kapelionu turime visų mylimą kun. Algirdą Palioką.

Pasvaliečių sveikinimą kun. Al Paliokui, SJ, ir geles perdavė Danguolė Petkevičiūtė su kolege, Marijos seserų vardu kapelioną sveikino K. Požarniukienė.

Paskutinį žodį tarė pats kapelionas:

Prieš 10 metų jaučiausi labai nelinksmas, Bažnyčia tokia didelė, o aš toks mažas. Kaip čia reikės susiderinti ir bendrą kalbą rasti. Kažkas kalbėjo, kad jei naujasis kapelionas mums neitiks, tai susidėję „pirksim“ kitą iš Lietuvos, – prisiminė kun. A. Paliokas pirmus savarankiškus ūkinio gyvenimo žingsnius Lemonte, išėjus iš jėzuitų vienuolyno pastogės Čikagoje.

Kapelionas apibendrino per dešimtmetį misijoje atliktas kunigo pareigas: pakrikštyta 348; priėmė pirmąją komuniją 295; sutvirtinimo sakramentą 124; sutuokta 107

poros; palaidota 374 asmenys.

– Kad misija gyvuotų, per 10 metų teko išleisti 1,538,496 dol. Niekas jų mums nedavė. Šią sumą jūs suaukojote. Be jūsų nei misijos, o gal nei centro nebūtų. Didžiausia padėka jums visiems, – dėkojo kapelionas pokylis dalyviams.

Prisiminė jis ir bažnyčios pastato remontus bei pagerinimus, paminėdamas šešis stambiusius per 10 metų, bei kitus misijos ūkio darbus, kuriuos atliko misijos taryba, komitetai ir įvairūs specialistai.

– Tarnavau jums ir Lietuvai, o dovana gavau ne tik iš jūsų, bet ir iš Amerikos. Šiais metais gavau JAV pilietybę, – dėkodamas už gražią dr. R. Povilaiciū vario ir gintaro Kryžių skulptūrą ir geles, kurias įteikė misijos tarybos pirm. Teodoras Rudaitis ir sekretorė Regina Kazlauskienė, sakė kapelionas.

Prisiminėdamas 30 m. kunigystės sukaktį jis kalbėjo:

– Kokia graži kunigystė savuoju idealizmu. Norečiau

tapti stebukladariu. Norečiau, kad visur, kur būsiu, kur eisiu, pražystų geles ir išnyktų ydų piktžolės... Kad prie žemės prilipę žmonės pakeltų galvas ir žvelgtų aukštyn...

– Dėkoju Dievui, kad jis davė du pašaukimus. Dėkoju Bažnyčiai ir savo vienuolijai. Dėkoju Lietuvai ir Amerikai. Dėkoju jums visiems už kartu praeitą gyvenimo kelio dalį. Ir tebūnie Viešpats visada su mumis, – baigė kalbą kapelionas.

Vaišes palaimino prel. Ignas Urbanas, tardamas:

– Šiandien švenčiame kunigystės jubiliejų kunigo, kurio kelias į kunigystę ejo apaštalų keliais... Kunigo Palioko aplinka Kazachstane (kur jis siekė kunigystės slap-tai) buvo komunistinė ir už religijos skelbimą jam grėsė Sibiras... Todel prašome Dievą palaimos mūsų mielam kapelionui kun. Algirdui Paliokui, šiai misijai ir šių vaišių dalyviams.

Bronius Juodelis

Misijos tarybos pirm. Teodoras Rudaitis ir sekretorė Regina Kazlauskienė sveikina kapelioną A. Palioką, SJ.

Baniūtės Kronienės nuotr.

DIDŽIAUSIAS PASTANGAS TURI DĖTI TĖVELIAI

Čikagos liuanistinė mokykla įsikūrė 1992 m. rugsėjo mėnesi, kai buvo sujungtos Čikagos mieste veikiančios trys liuanistinės mokyklos: Čikagos aukštesnioji liuanistinė mokykla, Dariaus-Gireno pradinė ir Kristijono Done-laicio aukštesnioji ir pradinė. Mokyklą lankančių mokinių padaugejo, ypač atvykusių iš Lietuvos sąskaita. Liuanistinė mokykla sėkmingai dirba ir šiandien.

Mokykla gali pasidžiaugti, kad 2003–2004 mokslo metais jos slenkstį peržengė – 300 mokinių. Vaikai yra mokomi lietuviškos kalbos, rašto, supažindinami su tautodaile, tautiniais papročiais. Čia mokiniams bus išmokyta dirbti, savarankiškai mąstyti, pasitikėti savo jėgomis, ieškoti, reikšti, lavintis. To daugiau kaip dešimt metų moko mokyklos siela – direktorė Jūratė Dovičienė.

– Koks yra Čikagos liuanistinės mokyklos pagrindinis tikslas, uždaviniai?

– Tai išlaikyti lietuvių, lietuviškas tradicijas, švęsti šventes, išmokyti lietuviškai skaityti ir rašyti.

– Pagal kokią programą mokomi mokiniai, kokia mokyklos struktūra?

– Mokykla remiasi JAV LB Švietimo tarybos nustatyta programa. Liuanistinėje mokykloje veikia ikimokyklinis skyrius – kiškių darželis (3 metų), vaikų ratelis (4 metų), darželis (5 metų); pradinė mokykla – nuo pirmo iki šešto skyriaus; aukštesnioji mokykla – nuo septintos iki dešimtos klases.

– Mokyklos valdymas. Koks vaidmuo tenka mokyklos tėvų komitetui?

– Mokykla yra privati ir išlaikoma tėvų mokamais mokslapiginiais bei aukomis. Tėvų komitetui tenka rūpin-

Jūratė Dovičienė

tis viskuo, kas susiję su pastatu, švenčių programoms, patalpų tvarkymu, finansais, lėšų rinkimu, šventinių vakarų ruošimu.

– Dabartinė mokyklos situacija: materialinė bazė, mokytojų kvalifikacija, vadovėlių, knygų kokybė ir t.t. Naujausių mokymosi priemonių įsigijimo galimybė, perspektyva.

– Mokytojai visi yra su aukštuoju išsilavinimu, tik nebūtinai turintys pedagoginį išsilavinimą. Dalis vadovėlių yra atsiunčiama iš Lietuvos, juos atrenkame, nes jie turi atitikti liuanistinės mokyklos reikalavimus. Mokytojos atveža naujausių vadovėlių iš Lietuvos. Bibliotekininkė taip pat turi Lietuvos leidyklų, leidžiančių vaikišką ir mokomąją literatūrą, elektroninių adresų sąrašą.

– Padaugejus mokinių susidūrė su patalpų problema. Apie tai ne kartą buvo rašoma spaudoje ir viena iš pirmųjų šių problemų ir viešu-ma iškėlė „Draugo“ redaktorė Danutė Bindokienė savo straipsnyje „Kas rūpinasi šios problemos sprendimu?“ (2003 m. gegužės 9 d.). Kaip jūs išsprendėte šią opią prob-

lemą?

– Labai rūpinomės naujų patalpų nuoma, nes matėme, kad padaugės mokinių. Šiais mokslo metais tėvų jėzuitų dėka (ypač dėkojame kunigui Antanui Saulaičiui) gavome šešias klases vienuolyne. Dabar atvykęs naujas mokyklos kapelionas kun. Antanas Gražulis taip pat siūlo daugiau patalpų. Mes mielai priimsime pasiūlymą, kai iškilis reikalas. Iš tikrųjų, sunku planuoti, mokinių skaičius visą laiką svyruoja, tai priklauso ir nuo situacijos Lietuvoje. Manau, kad, Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, atvykusiųjų skaičius į JAV gali sumažėti.

– Kokią matote Čikagos liuanistinėje mokyklą ateityje?

– Liuanistinė mokykla veiks ir veiks. Labai svarbu, kad mokiniai liuanistinėje mokykloje išmokyti rašyti ir skaityti. Kad mokyklos auklėtiniai, atvažiavę į Lietuvą, jaustųsi ne kaip turistai, o kaip savo krašto išėjusios dalis. Liuanistinė mokykla yra tik lietuvių kultūros dalis, būtų puiku, kad tėveliai vestų vaikus į visus lietuvių kultūrinis renginius. Tik taip dar galima įdiegti meilę Tėvynei.

– Ko tikėtis ir ko norėtumėte palinkėti trečiosios bangos Amerikos liuanistams, besimokantiems Čikagos liuanistinėje mokykloje?

– Linkiu ištermės išlikti lietuvių amerikietiškoje aplinkoje, kadangi yra labai lengva pereiti į amerikiečių gyvenimą ir daugiau nebe-grįžti. Lietuvių bendruomenė turi būti kuo daugiau lietuviškų organizacijų, tokių kaip skautai, ateitininkai, kurios yra išlaikiusios savo veiklos lietuviškas tradicijas. Didžiausias pastangas, kad vaikai išlaikytų lietuvių, turi dėti tėveliai. Tad jiems linkiu kantrybės.

Kalbėjosi
Indrė Bartašūnienė
CLM atstovė spaudai

SKELBIMAI

• **Dėmesio, dėmesio, Lietuvos Dukterų** Rudens balius-puota, jau čia pat! Spalio 25 d. 6 val. vak. Jaunimo centro saleje: bus nauja programa, loterija, vaišės, šokiai. Kviečiame jaunus ir senesnius, paremkite dovanomis laimės šuliniui, kurias prašome atnešti į Namelius adresu: 2735 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 1-773-925-3211. Ten pat gaunami ir bilietai, stalų užsakymai. Lauksime!

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

IMIGRACINĖS TEISĖS ADVOKATAS AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

„DRAUGO“ POKYLIO RĖMĖJAI

Džiaugiamės, kad mūsų skaitytojai pareigingai atsiunčia „Draugo“ laimėjimo bilietėlių šakneles. Daugelis pridėda ir auką, kaip šie mūsų rėmėjai kartu atsiuntę po 50 dol.: Irena Raulinaitienė iš Glendale, CA; Paulius ir Birutė Gyliai iš Olympia, WA; Danutė ir Kazys Paškoniai iš Eastlake, OH; Onutė Keramienė iš Rockford, IL. Visiems šiems geradariams esame labai dėkingi!

Stasė Semėnienė iš Baraboo, WI, yra ne vien dažna mūsų dienraščio bendradarbe, bet ir rėmėja. Kartu su laimėjimo bilietėlių šaknele-mis, atsiuntė dosnią 100 dol.

Advokatas Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v. Seštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

auką „Draugui“. Su padėka linkime, kad bent vienas bilietelis jai atneštų laimę!

Enata Skrupskelis, Chicago, IL; **Teklė Bogušas,** So. Boston, MA; **Viktorija Butkus,** Chicago, IL; **Anna Sinkiewicz,** Brookfield, IL; **Frances Brundza,** Bloomington, IN – visos, gražindamos laimėjimų bilietėlių šakneles, pridėjo po 40 dolerių auką. Nuoširdžiai dėkojame!

Dainora Čečiūnė, Hinsdale, IL, gražindama laimėjimo bilietėlių šakneles, pridėjo 50 dol. auką. Labai ačiū! Už aukas „Draugas“ Jums taria nuoširdų ačiū!